LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 266 Telephone, Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Sereda, Lapkričio (Nov.) 7 d., 1928 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XVIII, Dienraščio X

KRISLAI

Apie ALDLD.
Apie Chicagiečius.
Patersono Kuopa.
Kitos Kuopos Turi Padirbėti.

Rašo *A. Matulevičius*
ALDLD Centro Knygius

Antros šių metų knygos "Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai" ekspedicija užbaigta su 3 diena lapkričio. Tai plati ekspedicija, apimanti visas kuopas, ir jau galima daryti sprendimas apie mūsų kuopas, kurios pakilusios narių skaičiumi, kurios ne.

Darant pirmą ekspediciją padariau pastabą Chicagos kuopoms, kaipo narių skaičiumi atsilikusioms. Bet jau su šia ekspedicija galima pagirti draugus chicagiečius, kad žymiai narių skaičiumi pakilo. Štai tik kelios stambios kuopos Chicagoje: 19 kuopa — 82 narius; 79 kp. — 128; 104 kp. — 88 ir 86 kp. — 46. Yra ir daugiaus kuopų, kurios nariais nesilpnos.

Kada aš kalbu apie narių skaičių, tai turite, draugai, atsiminti, kad nepriskaitau moterų, kurios negauna knygų, kurių vyrai priklauso ir, žinoma, abelnas narių skaičius yra kuopose didesnis, negu kad mano pažymėta.

Tačiaus negalima praleisti nepaminėjus 84 kp. Paterson, N. J., kuri pereitais metais narių turėjo arti 60. Gi šiais metais, siunčiant paskutinę ekspediciją, kuopoje, neskaitant moterų, randasi tik 34 nariai. Blogai ir labai blogai, draugai. Jūsų kuopos delegatai, dalyvavę 2 Apskričio konferencijoje, davė prižadą, kad kuopa ne tik narių skaičiumi nenupuls, bet dar ir paskirtą kvotą išpildys. Jūsų kuopos susirinkimai nėra laikomi reguliariai, tad, mano manymu, yra sumažėjimo priežastis. Jūs, draugai, turite pasitaisyti ir per šiuos kelis mėnesius padirbėti, kad dapildytumėt pereitų metų kvotą, ir prie magaryčių išpildyti 2 Apskričio kvotą, paskirtą jūsų kuopai. Draugai, esu parašęs tuo klausimu kuopai laiškutį, ir turėtumėt atkreipti į tai atydą.

Sekama kuopa, tai Bayonnes 212 kp. Pereitais metais narių skaičius perviršijo 40. Bet kaip keista, kad šiais metais, neįskaitant moterų, randasi tik 26 nariai. Kame dalykas, negaliu suprasti. Jūsų kuopai apskritis paskyrė kvotą šiais metais 50 narių skaičių. Bet, kaip matosi, nekreipiama domės ne tik paskirtą kvotą išpildyti, bet nebandoma nei pereitų metų narių skaičiaus palaikyti. Kiek man yra žinoma, pirma ši kolonija buvo veikli ir verta pagyrimo. Bet šiais metais parodo neveiklumo, ir jeigu nepasitaisysite, turėsite, draugai, prakaituoti Apskričio konferencijoj, aiškindamiesi del narių nupuolimo.

---

165 kp. Linden, N. J., per paskutinius keletą metų narių skaičių palaikė iki 40. Bet šiais metais matosi draugų apsileidimas, ir jeigu negalėjote iškolektuoti mokesčį iš senų narių iki spalių mėnesio ir gauti bent porą naujų, tai verti papeikimo. Nenorėčiau paskelbti narių skaičiaus. Bet kadangi pasakiau pirmesnių kuopų, tai negaliu užtylėti nepasakęs ir lindeniškės: nagi 25 nariai be moterų. Tai kurgi, draugai, pranyko dar 14 narių? Teisybė, jūs nedalyvavote pusmetinėj konferencijoje, ir galite sakyti, kad nežinote jums paskirtos kvotos, bet tai nėra pateisinamas dalykas ir turite pasitaisyti arba bombardavimo bus be galo daug.

Nesmagu. Bet kadangi jau 2 Apskričio ribose pakėliau klausimą apie kuopų nerangumą, tai negaliu praleisti nepaminėjęs Schenectady 91 kuopos ir 89 kuopos Amsterdam, N. Y. Man teko pačiam aplankyti tas kolonijas, ir draugai davė prižadą, kad nors ir mažą paskirtą kvotą per apskritį išpildys. Tačiaus neišpildė prižado. Jūs, draugai, prižadėjote susimokinti bent kokį veikala bendrai abi kuopos ir agitacijos mėnesį suvaidinti. Tačiaus nesigirdi jūsų darbo, Ar čia tik nebus teisinga pastaba d. Gudzinskienės, kad vyrai neprisideda prie to darbo.

Reakcionieriai Sustabdė Komunistų Mitingą Arizonoj

PHOENIX, Ariz.— Buvo duotas leidimas komunistams del masinio mitingo, kur turėjo kalbėti žymi revoliucionierė Ella Reeve Bloor. Amerikos Legiono pastangomis, leidimas tapo atšauktas. Tačiaus rengėjai žada rengti prakalbas, nepaisant, kad leidimas atšauktas.

Cirko Lokys Kelis Žmones Sužeidė

Per cirko spektaklį Dresdeno Hebbel aikštėj vienas lokys puolė savo dresiruotoją ir sunkiai sužeidė. Šokus iš publikos dviem drąsuoliam užpultąjį gelbėti, ir jiedu buvo sužeisti. Tuo tarpu lokys išbėgo iš savo narvo į arklių skyrių ir užpuolė ten jojikę. Tuomet buvo iššaukta gaisrininkų komanda, kurios lokys buvo nušautas. Dresiruotojo gyvybė yra pavojuj.

TRIUKŠMAS OBREGONO UŽMUŠĖJO TEISME

MEXICO CITY.— Obregono užmušėjo Toral teisme, priemiesty San Angel, pirmadienį įvyko didelis triukšmas, ir teismas tapo pertrauktas.

Sakoma, jog triukšmą sukėlė grupė parlamento atstovų, kurie yra Obregono pasekėjai.

Grupė vyrų pradėjo šaukti, kad reikia nužudyti Toral, minyšką Llata ir jų advokatą Sodi. Teisme kilo sumišimas. Teisėjas bandė nuramint publiką, bet jam nepavyko. Paskui atsistojęs ant stalo prokuroras Padilla aiškino publikai, kad teismas bus teisingai vedamas. Ir jam pavyko nuraminti publiką.

Sakoma, obregonistai buvo sunykę, kam Toral teisinimasis buvo leidžiamas per radio.

Zeppelino Slapukas Grįžta Amerikon

FRIEDRICHSHAFEN, Vokietija. — Clarence Terhune, 19 metų amžiaus, kuris slaptai dasigavo į vokiečių dirižablį Graf Zeppelin Lakehurst, N. J., iš kur zeppelinas išskrido, penktadienį iš čia išvyko į Stuttgart, kur jis tikisi gauti laikiną Amerikos pasportą, kuriuo jis galės keliauti į Paryžių ir ten paimti laivą į Ameriką.

Nekurie vokiečių laikraščiai rašo, kad jis dasigavo į zeppeliną su pagelba Amerikos laikraščių korespondentų, ir jis ten buvo pasislėpęs, kad paskui laikraščiai turėtų apie ką "blofinti."

Wall Streetas Ginklo Pagelba Išrinko Savo Tarną Nicaraguos Prezidentu

WASHINGTON.— Pereitą nedėldienį Nicaraguoj įvyko prezidentiniai rinkimai. Generolas Jose Maria Moncado, "liberalų kandidatas," Wall Streeto tarnas, tapo išrinktas prezidentu.

Rinkimus prižiūrėjo Amerikos ginkluotos spėkos — 7,000 marinų po komanda generolo McCoy. Amerikos orlaiviai skraidė po visą šalį, apginkluoti bombomis ir kulkasvaidžiais. Jeigu tik nicaragiečiai kur nors būtų pasipriešinę prieš Amerikos militaristų kontroliuojamą balsavimą, tai orlaiviai būtų pradėję mesti bombas ir šaudyti iš kulkasvaidžių.

Pranešimas iš Managua, Nicaraguos, kad Amerikos militarinės spėkos ne tik kontroliavo rinkimus, bet ir bal sus skaitė.

Daugiausia marinų buvo pastatyta šiauriniuose distriktuose, kad palaikyti toliaus generolo Sandino armiją.

Generolas McCoy savo raporte Washingtono valdžiai pasidžiaugia, kad rinkimai "buvo pasekmingi," ir jis išgarbina vietinius politikierius, konservatyvus ir "liberalus", kurie pilniausia pasidavė Amerikos armijai. "Amerikos rinkimų misija ir marinai, jų tarpe ir aviacijos skyrius, puikiai pasirodė bendru veikimu," sako McCoy.

Amerika mano ant toliaus palaikyti marinus Nicaraguoj.

Carolinoj Kadetai Padavė Už Fosterį 120 Balsų

CHARLESTON, S. C.— Citadel kadetų korpusas nesenai turėjo šiaudinius balsavimus. Kadetai padavė 120 balsų už W. Z. Fosterį, komunistų kandidatą į prezidentus, kaip praneša vienas Citadel laikraščių.

"Pasekmės šiaudinio balsavimo," rašo laikraštis, "yra interesingos. Nebuvo manyta, kad bus parodyta tiek daug susidomėjimo. Atrodo, kad korpusas yra susiinteresavęs lapkričio rinkimų pasekmėmis.

"Daugiau susidomėjimo parodyta Main kareivinėj, negu Murray kareivinėj. Tas parodo, kad naujokai nėra taip susidomėję, kaip augštesnes klases lankantieji kadetai. Balsavimo pasekmės yra tokios: už Al Smithą paduota 390 balsų; už William Z. Fosterį 120 balsų; už Herbert Hoover 90; už Thomas 6."

Pasėliai Lietuvoj

Vasarinių javų valymas daugely apskričių prasidėjo rugsėjo mėn. pirmoje pusėje ir tą mėnesį buvo pabaigtas tik Suvalkijoje; respublikos šiaurės dalyje gerokа dalis (30-50%) vėlyvų vasarinių kultūrų (avižų ir ankštinių augalų) iki spalių mėn. dar nebuvo priėjusi ir stovėjo laukuose nepjauta. Kartu su vasarojaus valymu daugelyje apskričių buvo baigiama ir žiemkenčiai kviečiai valyti. Žiemkenčių kviečių ir vasarinių javų valymas šiemet daugelyje ūkių, kur buvo pavėluotas, vyko nepatogiomis sąlygomis: lietus sutrukdė javų džiuvimą ir nuvalytieji javai ne visai išdžiūvę, dalimis — apdygę.

Žiemkenčių javų sėja prasidėjo visose apskrityse rugpjūčio mėn. pabaigoje ir masiniai tęsėsi iki rugsėjo mėn. 15 d.; žemesnėse dirvose nusitęsė į mėnesio pabaigą ir iki spalių mėn. dar ne visur buvo pabaigta.

Multi-Milionierius Padėjo $1,000,000 už Hooverį

NEW YORK. — Nepatvirtinti pranešimai Wall Street sako, kad multi-milionierius W. C. Durant laižybose padėjęs $1,000,000 už Hooverį. Už Hooverį buvo dedama $5 prieš $1 už Smithą.

Maskvos Dailės Teatro Trisdešimtmetinės Sukaktuvės

Maskva.— Sovietai šiomis dienomis iškilmingai apvaikščiojo trisdešimtmetines Maskvos Dailės Teatro sukaktuves. Direktoriui Stanislavskiui ir manadžeriui Nėmirovič-Dančenkai valdžia suteikė pensijas po $50 į mėnesį ant viso amžiaus.

Praga, Čekoslovakija. — Čekoslovakijos mainierių streikas Rositz-Oslavan distrikte tebesitęsia; streikieriai tvirtai laikosi. Jie reikalauja pakelti algas.

30 Milionų Valstiečių Sukilo Prieš Nankingo Valdonus

PEKINAS. — Pasak vėliausių pranešimų, Kansu ir Sinkiang provincijose apie 30,000,000 valstiečių sukilę prieš Nankingo militaristą Fengą. Sakoma, padėtis yra taip kritiška, kad per praeitą mėnesį Fengas gabeno savo kariuomenę iš Pekino į tas provincijas. Jis tuos kareivius padėjo po komanda Sun Liang-chen, kuris yra jo dešinioji ranka.

Metė Kiaušinius, Plytas ir Akmenis į Republikonų Parodą

WORCESTER, Mass. — Pirmadienį čia įvyko riaušės laike republikonų demonstracijos, kurioj dalyvavo apie 10,000 žmonių. Trylika asmenų sužeista. Vienas policistas tapo labai sumuštas: keli dantys išmušti, galva permušta.

Į demonstrantus jų oponentai mėtė kiaušinius, akmenis, plytas ir visokias išmatas.

Išgelbėjo Lakūnus iš Upės

Irvington, N. Y.— Pirmadienį čia vyrai valtėmis išgelbėjo keturis asmenis, plaukiojančius ant vandens su nukritusiu orlaiviu.

Orlaivis nukrito ištikus jame eksplozijai.

Prasiveržė Aetna Vulkanas

Catania, Italija.— Pirmadienį vėl prasiveržė vulkaninis kalnas Aetna, kuris randasi Sicilijoj. Virstanti iš jo lava užliejo nemažą plotą žemės. Vulkanas prasiveržė pereitą penktadienį po kelių desėtkų metų neveikimo.

Northampton, Mass.—Prezidentas Coolidge su savo pačia atvyko čia balsuoti lapkričio 6 d. rinkimuose.

WILKES-BARRE IR APIELINKĖS LIETUVIAI DARBININKAI, TEMYKITE!

Prasideda R. Mizaros Prakalbų Maršrutas—Lankykitės Visi ir Visos

Šiandien, lapkričio 7 d., Wilkes-Barrės ir apielinkės lietuvių kolonijose prasideda prakalbų maršrutas, kurį ruošia ALDLD. 12-tas Apskritys. Kalbės nesenai sugrįžęs iš Argentinos d. R. Mizara. Jis pasakys daug svarbių ir žingeidžių dalykų apie Pietų Amerikos lietuvių darbininkų būklę ir kitus reikalus. Be to, kalbės Amerikos darbininkų reikalais.

Sekančiomis dienomis ir vietose įvyksta prakalbos:

Wilkes-Barre, Pa., 7 d. lapkričio; pradžia 7 val. vakare.
Nanticoke, Pa. 8 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Miners Mills, Pa., 9 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Scranton, Pa., 10 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Plymouth, Pa., 11 d. lapkričio, 2 val. po pietų.
Lee Park, Pa., 11 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Edwardsville, Pa., 12 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Pittston, Pa., 13 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Inkerman, Pa., 14 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Forest City, Pa., 15 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Duryea, Pa., 16 d. lapkričio, 7 val. vakare.
Binghamton, N. Y., 18 d. lapkričio.

Prakalbų maršrutas prasideda 7 d. lapkričio ir baigsis 18 d. lapkričio. Visi draugai ir draugės darbininkai pasistengkit dalyvauti prakalbose ir atsiveskite savo kaimynus ir gimines, kad ir tie mūsų broliai išgirstų teisybės žodį apie Argentinos lietuvių gyvenimą ir visos Pietų Amerikos darbininkų gyvenimą.

Kviečiami atsilankyti visi ir visos!

NUMATOMA DIDELIS KOMUNISTŲ LAIMĖJIMAS ŠIUOSE RINKIMUOSE

Tūkstančiai Darbininkų Piliečių Trisdešimts Keturiose Valstijose Pasisako Už Klasių Kovos Programą

NEW YORK.— Iš įvairių šalies dalių gauti pranešimai parodo, kad šiuose nacionaliuose rinkmuose Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos kandidatai gaus milžinišką skaičių balsų.

Komunistai šiuose rinkimuose varė intensyvę rinkimų kampaniją. Trisdešimts keturiose valstijose, kur komunistų kandidatai padėta ant baloto, tūkstančiai darbininkų piliecių pasisako už klasių kovos programą. "Klasė prieš klasę," darbininkų obalsis, einant balsuoti.

Keturiasdešimts aštuoniose valstijose yra balsavimo distriktų 117,796. Sprendžiama, kad balsavime dalyvavusių skaičius sieks arti 40,000,000.

Gauti pranešimai leidžiant laikraštį į spaudą parodo, kad Hooveris lieka išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentu.

Republikonų Lyderis Suareštuotas už Graftą

CONCORD, N. H.— Hobart Pillsbury, New Hampshire valstijos sekretorius ir žymus republikonų lyderis, tapo suareštuotas. Jis kaltinamas suvogime valstijos pinigų sąryšy su rin mų kampanija. Sakoma, kad jis yra išeikvojęs apie $1,000.

Tasai grafteris pirmadienį padavė savo rezignaciją gubernatoriui.

Rezignavo Francijos Kabinetas, Pasitraukus Radikalams

PARYŽIUS. — Poincare kabinetas, kuris buvo valdžioj nuo liepos 23 d., 1926 m., rezignavo antradienį kaipo visas kūnas, kuomet keturi radikalai socialistai ministeriai patiekė savo rezignacijas.

Radikalai pranešė, kad jų partijos programa neleidžia toliaus bendrai veikti valdžioje su Nacionalės Unijos kabinetu.

Manoma, kad premjeras Poincare pajėgs sudaryti kabinetą be radikalų.

Radikalai, kurie pasitraukė iš ministerijos, yra: Albert Sarraut, vidaus reikalų ministeris; Edouard Herriot, švietimo ministeris; Henri Queille, agrikultūros ministeris; ir Leon Perrier, kolonijų ministeris.

GREEN ĮSAKĖ NEREMTI BROOKWOOD KOLEGIJĄ

WASHINGTON.— Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green įsakė visoms unijoms, kurios tik priklauso prie federacijos, neberemti finansiniai darbininkų mokyklos Brookwood College, Katonah, N. Y.

Reakcionieriai kaltina tą mokyklą mokinime tokių kursų, kurie esą priešingi "Amerikos Darbo Federacijos principams, politikai ir idealams."

Kiek laiko atgal federacijos viršininkai kaltino tą mokyklą komunistinių idejų skleidime. Bet mokyklos vedėjai tai užginčino.

Patersono Streikieriai Masiniai Pikietuoja

PATERSON, N. J.— Pirmadienio rytą čia streikuojanti šilko audėjai, kurie pereitą savaitę generaliam unijos susirinkime pasisakė už kairiojo sparno streiko vedimo planą, surengė masinį pikietavimą.

Suvirš 300 streikierių demonstravo prie dviejų didžiausių dirbtuvių. Paskui parodavo po visą dirbtuvių apielinkę.

Daugelis streikierių nešė iškabas su išrašytais atsišaukimais į neunijistus darbininkus, kad stotų į uniją.

Vilkavišky Fašistų Pogromai Prieš Žydus

Žydų žinių agentūra gavo pranešimą iš Kauno, kad pradžioj rugsėjo mėnesį Vilkavišky buvo surengti pogromai prieš žydus. Valdininkai, kurie buvo kaltinami paakstinime patriotų prie riaušių, visai lengvai nubausti. Kelis policijos narius vidaus reikalų ministerija nubaudė po tris dienas kalėjimo. Riaušėse sužeista 20 žmonių.

Graf Zeppelin Berlyne

Berlynas.— Grafas Zeppelinas su 25 pasažieriais atskrido čia iš Friedrichshafen anksti pirmadienio rytą.

Philadelphia, Pa.

Svarbios Prakalbos

Lapkričio 9 d. atsibus apvaikščiojimas Rusijos proletarinės revoliucijos 11-kos metų laimėjimo. Kalbės d. Jay Lovestone, generalis sekretorius Amerikos Darbininkų Partijos. Dainuos Freiheit Choras ir gries orkestra. Pradžia 8 val. vak., Labor Institute, 810 Locust St.

Lapkričio 16 d. kalbės d. Scott Nearing, Labor Institute, 810 Locust St., 8 val. vak. Lietuviai, nepraleiskit šių svarbių prakalbų ir paminėjimo Rusijos darbininkų revoliucijos laimėjimo.

A.D.P. Liet. Frakc.

LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by
LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Every day except Sunday at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year ..... $6.00 | Foreign Countries $8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

DVYLIKTUS METUS PRADEDANT

Šiandien, lapkričio 7 d., apie 150,000,000 Sov. Sąjungos gyventojų, darbininkų ir valstiečių, džiaugsmingai švenčia vienuolikos metų sukaktuves pasekmingos revoliucijos, pervedusios visą šalies galią į darbo žmonių rankas. Desėtkai milionų darbininkų užsieniuose, visame pasaulyje, iškilmingai mini bei apvaikščioja pabaigą vienuoliktų ir pradžią dvyliktų metų proletariato diktatūros toje milžiniškoje šalyje, apimančioje visą šeštadalį žemės rutulio.

Nuo pat pirmosios savo gimimo dienos, Sovietų Darbininkų ir Valstiečių Valdžia buvo apsupta priešų iš visų pusių. Per septynerius metus nuo jos įsikūrimo, tą valdžią ginklais puolė užsieniniai imperialistai ir jų siundomi ir mobilizuojami naminiai kontr-revoliucionieriai, cariniai, kerenskiniai-socialistiniai ir kitokie. Viskas buvo išgriauta, sunaikinta, išdeginta; o prie visų karinių nelaimių dar prisidėjo ir gamtinė rykštėbadas.

Bet Sovietų darbo liaudies revoliucinė energija, vadovaujama Lenino ir jo Bolševikų Partijos viską nugalėjo. Ir kas vienuolika metų atgal buvo griuvėsiai, šiandieną toj valstijoj klesti panaujinta pramonė ir lauko ūkis. Gamyba jau toli prašoko tą laipsnį, kuriame stovėjo senojoj Rusijoj pirm pasaulinio imperialistinio karo.

Didelė Pažanga Visose Srityse

Kokiais sparčiais žingsniais Sovietų valdžia pirmyn žengia, tatai matome kad ir iš vienų paskutinių metų; per šiuos metus fabrikai, kasyklos ir kitos pramonės davė 18 nuošimčių daugiau produktų-tavorų, negu 1926-1927 metais; per šiuos vienus metus darbininkų uždarbiai pakilo 11 nuošimčių su viršum; naujų fabrikų pastatyta 23 nuošimčiais daugiau, nekaip pirmesniais metais. Traktorių ir kitokių žemdirbystės mašinų pagaminta 42 nuošimčiais daugiau, negu 1926-1927 metais; 30,000 naujų traktorių per vienus tik metus paleista darban. Lauko ūkis šiandieną turi jau tris kartus daugiau mašinų, nekaip caro laikais. Pastatyta bei statoma visa eilė didžiųjų elektros stočių; elektrifikuojama ne tik miesteliai, bet ir sodžiai. Abelnoji mašinų statybos pramonė taip pakilo, jog negali būt nei palyginimo su pirm-kariniais laikais. Sparčiai vystoma naftos-žibalo, cheminė ir kitokia pramonė naujaisiais, moksliniais pagrindais.

Įvykdyta bei vykdoma 7 valandų darbo diena fabrikuose ir dirbtuvėse. Visose naujai įkurtose darbavietėse tiktai 7 valandas į dieną tedirba darbininkai.

Darbininkai turi pensijas laike nedarbo; turi apmokamas vakacijas, vasarnamius, nemokamas poilsio vietas, valdišką medikalę pagelbą, nemokamas ligonines ir pensiją laike ligos, taipgi ir senatvės pensiją. Moterims gi yra dar specialė motinystės pensija su tam tikromis iš valstybės teikiamomis lėšomis delei kūdikių auklėjimo.

Nors dar ir jaučiama vienokių bei kitokių trūkumų, tačiaus drąsiai galima pasakyt, kad jokioj kapitalistinėj šalyj nėra taip apsaugotas ir aprūpintas darbo žmonių būvis, kaip Sovietų Sąjungoj. Tačiaus dalykai Sovietuose nuolat gerėja, kuomet visose kitose šalyse darbininkų būklė eina blogyn.

Dėrlius

Be reikalo ir neranksti Sovietų priešai buvo nudžiugę, kad šiemet būsiąs visai prastas Sovietų Respublikos derlius. Priešai tikėjosi bado, kaipo savo talkininko prieš Raudonąją Respubliką. Bet jie apsiriko. Nors Ukrainoj neužderėjo kviečiai, tačiaus vasarojus visai geras; o Sibiro derlius pasirodė tiesiog puikus. Per paskutinį mėnesį surinkta kur kas daugiau grūdų, negu buvo išanksto tikėtasi. Tuo būdu, užteks duonos ne tik Sovietų sodžiui, bet ir miestams. Tuo pačiu laiku pagerėjo specialių, technikinių augalų ūkis, tokių, kaip bovelna (medvilnė), cukriniai burokai ir kt.

Kontr-revoliuciniai Inžinieriai

Buvo slapukiškų kontr-revoliucinių gaivalų, kurie dideliuose fabrikuose ir kasyklose ir darkė sovietinį darbą. Tie gaivalai buvo pasižadėję ištikimai tarnaut savo šalies sovietinėj pramonėj; Sovietų vyriausybė tulais iš jų pasitikėjo ir pavedė jiems atsakominges inžinierių-vedėjų vietas; bet daugelis jų neišlaikė pasitikėjimo. Svarbiausiame Donetzo kasyklų centre kai kurie tų inžinierių pasirodė parsidavę Francūzams, Anglams, Lenkams ir caristams — buvusiems kapitalistams, pabėgusiems į užsienį. Jie sabotažavo, stabdė, krikdė, darkė didžiuosius darbus, pavestus jų atsakomybei. Bet Sovietų ranka sučiupo nemažą skaičių tų niekšų ir teisingai juos nubaudė. Jų teismas iškėlė aikštėn, jog užsieninė buržuazija vis dar neatsisako nuo savo kontr-revoliucinių bandymų — nupuldyti Sovietų valdžią per pakrikdymą jų pramonės iš vidaus.

Šiukšles valydama ir imdama niekšams už pakarpos, tačiaus, Sovietų vyriausybė daro nuolatinių laimėjimų moksliniame pramonės pertvarkyme, josios našumo didinime ir naujojoj statyboj.

Didžiausias Pavojus

Su vidujiniais pavojais Sovietai apsidirba. Bet pavojai iš imperialistiniai - kapitalistinių užsienių nuolat grėsia ir didėja. Paskutiniais laikais tapo susekta slapta kariška sutartis Lenkijos, Rumunijos ir Čekoslovakijos užpult Sovietus. Tam naujam suokalbiui vadovauja Anglija ir Francija, kuriodvi ir tarp savęs padarė karo pajėgų vienijimo sutartį, turinčią to paties tikslo. Judviejų planams išreiškę pritarimo Japonija ir reakciniai dabartiniai Chinų valdovai. Francūzų generolas Rond kuždėjosi ir su Lietuvos, Latvijos ir Estonijos valdžiomis, traukdamas jas į bendrąją talką. Anglai prisikalbėję Turkur ir vietinę Aigipto ir Afganistano vyriausybę.

Anglijos valdžia statydinasi visą eilę didžių karišky orlaivių, iš kurių galima būtų bombarduot Maskvą; tų orlaivių vyriausia stotim skiriama Varšava. Vokietijos ir kitų kraštų geltonieji socialdemokratai vien tik ir laukia, kad Sovietai būtų užpulti ir sukriušinti.

Kodel Jie Šėlsta Prieš Sovietų Respubliką

Sovietų Respublika yra tvirtovė pasaulinės proletariato revoliucijos, įkvėpimas ir padrąsinimas visų šalių darbininkijai, jog proletariatas turi ir gali pasiliuosuot iš buržuazijos jungo ir tapt pats savo likimo viešpačiu. Sovietų Respublika yra paskatinimas pavergtoms kolonijoms darbo minioms kovot delei išsivadavimo iš svetimų imperialistinių replių. Todel pasaulio imperialistai nei ramiai užmigt negali, kol gyvuoja Raudonoji Respublika. Jos gyvavimas, jos pažanga ir nuolatinis darbininkų būklės gerėjimas Sovietuose degina kapitalistiniams priešams krūtines karčiausiąja pagieža ir apmaudu, — ypač kuomet pačiose *kapitalistinėse šalyse*, ačiu blogėjančioms proletariatui sąlygoms, *auga revoliucinis darbininkų judėjimas*.

Sovietai apsigynimui turi karžygišką Raudonąją Armiją, Raudonąjį Orlaivyną ir Revoliucinį Laivyną. Bet didžioji Sovietų atrama prieš imperialistų rengiamą kriminalį kontr-revoliucinį karą, tai kitų šalių darbininkų veiklus prijautimas.

Sovietai pasitiki, jog kapitalistinių valstybių proletariatas padarys viską, kad sutūrėt bei atmušt kardą to prieš-sovietinio ruošiamo karo.

Sovietų Sąjungos apgynimas šiais laikais yra vyriausioji, pamatinė pareiga tarptautinio proletariato.

APŽVALGA

Melagius Melais ir Maitinasi.

"Keleivyje" tulas peckelis, rašydamas iš Brooklyno apie darbiečių surengtas prakalbas 18 spalių, melavo, būk d. A. Bimba pasakęs:

> "Mes, girdi, pasiuntėme komunistų garsinimus į kapitalistų laikraščius, kad jie garsintų mus kandidatus, o *mes pasiūlėme garsinti Republikonų ir Demokratų kandidatus*. Bet, girdi, kapitalistų laikraščiai mus visai ignoravo ir nei atsakymo nedavė."

Šitą bjaurų melą tuojaus pasičiupo toks pat melagius, kaip ir tas "Keleivio" peckelis, ponas Grigaitis ir "Naujienų" Nr. 261 išpiškino ilgiausią apžvalgą. Ir jis prisimygęs ginčija, kad komunistai siūlę demokratams ir republikonams garsinti jų kandidatus.

Tiek pasakysime, kad Grigaitis sprendžia komunistus pagal socialistus. Kadangi socialistai, kaipo tos prostitutės, už dolerį parsiduoda republikonams ir demokratams, tai mano, kad ir komunistai taip darytų.

Kas liečia "Keleivio" peckelio vapaliojimą, tai ten nėra nė krislelio teisybės. Melas nuo pradžios iki galo. Prakalbose buvo keli šimtai žmonių ir galėtų paliūdyti, jog d. Bimba nieko panašaus nesakė. Jis tik pabriežė, kad kapitalistinė spauda talpina ilgiausias špaltas apie socialistų kandidatą kuniga Thomasą, tuo tarpu nė žodeliu neprisimena apie komunistų kandidatus. Taip pat ir socialistai savo spaudoje, kaipo prostitutės, parsiduoda kapitalistams ir garsina jų partijų kandidatus.

* * *

Toliau Grigaitis savo agitaciją "Naujienose" už republikonus ir demokratus lygina prie Darbininkų (Komunistų) Partijos Brooklyno sekcijos sutikimo dalyvauti Darbininkų Piliečių Komiteto surengtose prakalbose, kur buvo pakviesti kalbėti ir demokratai, ir republikonai ir socialistai. Pastarųjų kandidatai nepasirodė, nes bijojo darbininkų. Tik nuo Darbininkų Partijos kalbėjo d. Bimba ir paskui iš trijų šimtų publikos tik keturi pasisakė už kitas partijas, o kiti visi balsavo už Darbininkų Partiją.

Ar čia buvo komunistų prasižengimas? Kiekvienas pasakys, kad ne. Kur susirenka darbininkai, ten eina komunistai ir gina savo poziciją. Jeigu ten komunistai "pasitarnavo" kapitalistams, tai kodel gi kapitalistų kandidatai — republikonai, demokratai ir socialistai—nepasirodė.

Jeigu p. Grigaitis bando įtikinti, kad kapitalistams jokios naudos iš garsinimosi "Naujienose" nėra, tai kokiais išrokavimais jie ten savo kandidatus garsina ir moka didžiausius pinigus? Vienas iš dviejų: arba jie iš to turi didelę naudą, arba taip tik moka pinigus už apgarsinimus, kad parėmus "Naujienas". Kaip pirmame, taip antrame atsitikime "Naujienos" atsiduria labai prastoj šviesoj. Jeigu kaptalistinės partijos turi naudos iš garsinimosi, tai "Naujienos" jiems patarnauja rinkimuose. O jeigu iš to jiems tiesioginės naudos nėra, jeigu jie tuomi neapgauna "Naujienų" skaitytojų, tai jie moka didelius pinigus "Naujienoms todel, kad jos šiaip gina jų abelnus reikalus, kaip laike rinkimų, taip šiokiu laiku.

Begėdiškas "Tėvynės" Redaktoriaus Elgėsis.

Jau kelintam numeryje "Tėvynės" redaktorius susilęs kolioja tas SLA. kuopas, kurios reikalauja nuo Pild. Tarybos laikytis konstitucijos išdininko reikale. Štai "Tėvynės" Nr. 44-tam net pustrečios špaltos pripylęs purvų ant 69 kuopos. Neva kritikuoja tos kuopos rezoliuciją, bet kaip ta rezoliucija skamba ištisai, niekas nežino. "Tėvynės" redaktorius tik dalis išsipešioja iš rezoliucijos ir jas kritikuoja, bet ištisai rezoliucijos nepatalpino.

Juk tai tikrai begėdiškas elgėsis su 69 kuopos nariais. Šmeižia juos per organą, nickina juos visų Susivienijimo narių akyse, bet neparodo jų prasižengimo. Kodel p. Vitaitis bijojo patalpinti "Tėvynėje" 69 kuopos rezoliuciją?

Pasveikinimas Kruvinosios Fašistų Valdžios Atstovui.

Vitaitis neturi "Tėvynėje" vietos Susivienijimo kuopų tarimams, už tai jis labai nesigaili vietos pasveikinimui pono Balučio, Smetonos valdžios atstovo. Tam pačiam numeryje editoriale štai kaip išaugština tą žmogų, kuris nudardėjo dirbti galvažudžių valdžiai:

> Pagaliau — sako Vitaitis — Amerikos lietuviai susilaukė naujo Lietuvos Atstovo prie Jungtinių Valstijų valdžios Vašingtone. Ypatingai malonu pažymėti, kad ton atsakomingon vieton pateko Amerikos lietuviams gerai pažįstamas advokatas *Bronius K. Balutis*. Mums šitas faktas malonus dar ir delto, kad p. Balutis iki šiol pasiliko Susivienijimo nariu ir anot jo paties pareiškimo, iki gyvas bus jis laikys sau garbe būti Susivienijimo nariu. Dar taip netolimoje praeityje p. Balutis buvo vienas uoliausių Susivienijimo auklėtojų, stovėjęs pačiose Susivienijimo veikimo viršūnėse. Taigi Susivienijimo nariai ir viršininkai gali pasidžiaugti, kad musų organizacijos nariui teko garbės šitas svarbias ir atsakomingas Lietuvos Atstovo Amerikoje pareigas eiti. Šituo žvilgsniu galime p. Balutį tik pasveikinti ir didžiausio pasisekimo jam palinkėti.

Del p. Balučio asmens ir jo kompetentiškumo šitai pozicijai netenka kalbėti. Tai yra gabus, šviesus, pilnas pakantos žmogus, kuris pilnai pajėgia atskirti valstybės reikalus nuo partijinių sumetimų. Nors jis, kaip ir kiekvienas savistoviai protaujantis žmogus, turi savo politinius įsitikimus, bet jis visuomet pajėgė eiti tyru valstybingumo keliu, kuomet valstybės darbą dirbo. Todel netenka abejoti, kad p. Balutis ir šiuo atveju pataikys vien tyro valstybingumo keliu eiti, nesimaišydamas į Amerikos lietuvių sriovinius reikalus. Apart to, p. Balutis nuodugniai pažįsta Amerikos lietuvių gyvenimo psychologiją, žino Amerikos lietuvių pageidavimus linkui Lietuvos ir todel galės nemažai pasidarbuoti Lietuvos naudai Amerikos lietuvių tarpe. Tinkamesnį Lietuvos Atstovą Amerikai vargiai galėjo šiuo momentu Lietuvos vyriausybė surasti.

Ar bereikia iškilmingesnio pasveikinimo Smetonos valdžios agentui? Ar bereikia karštesnės agitacijos už palaikymą šito agento ir, per jį, Smetonos valdžios?

Šitas garbinimas fašisto Balučio parodo p. Vitaičio galutiną sufašistėjimą. Tėmykite, jis visaip išdergia 69 kuopos narius, kad jie reikalauja pildyti Susivienijimo konstituciją, bet tuo tarpu į padanges kelia p. Balutį, kuris dirba tai valdžiai, kuri iššudė šimtus darbininkų ir valstiečių Lietuvoje ir kuris jau kelinti metai nė piršto nepajudino delei labo Susivienijimo.

PASTABOS

Šiomis dienomis Bloomsburgo priemiestyj, vadinamam Sugarloaf, Pa., ant licitacijos pardavė tulos sektos bažnyčią. Tur būti jos sekėjams nusibodo bešerti dykaduonius. Bažnytužę pardavė už $160, kad padengti pirmą morgičių, kurio buvo net $600. Bažnyčiai priklausė nemažas kavalkas žemės. Jos pastatymas 25 metai atgal lėšavęs $2,000. Tokis šerifo išpardavimas buvęs dar pirmas šioje apielinkėje.

Ne pro šalį būtų, kad ir daugiau tokių įstaigų išparduotų. Tokiu būdu vietoje mulkinimo žmonių taptų naudingesnėmis įstaigomis ir neštų šiokią tokią naudą.

-:- -:- -:-

Prisirengiant prie rinkimų dienos Luzernės distrikto komisionieriai įgaliojo šerifą MacCulskie nupirkti 6 ašarų bombas.

Mat, visoki gaivalai iškalno permato ir atjaučia, kad jiems gresia pavojus, todel apsirubežiuoja.

-:- -:- -:-

Sakoma, kad Jarkent žmonės sveikindami vienas kitą uždeda dešinę ranką ant pilvo ir žemai nusilenkia. Ir kuomet jaučiasi atlikęs pareigą, išdidžiai pasikelia ir išsitiesia.

Kaip tik taip einasi ir su rinkimais šioje šalyje. Kuomet dar prieš rinkimus, tai ir bile Raulas nesidrovi savo bosą susitikti ir eina tiesiai. Bet rinkimams praėjus, prieš savo bosą susilenkia daugiau, negu jarkentietis sveikindamasis.

Triksas.

Roma.— Čia gauta pranešimas, kad tvirtas arabų pulkas uždavė smūgį Italijos fašistų kariuomenei. Užmušė dvidešimt ir 29 karėtus vius.

SVETIMŠALIŲ KLAUSIMAI

ATEIVIŲ APSIVEDIMAS IR BALSAVIMAS

Klausimas: Pereitais metais apsivedžiau su Amerikos piliete. Esu nepilietis. Ar mano žmona gali užsiregistruoti ir balsuoti rinkimuose?

L. J., Brooklyn, N. Y.

Klausimas Antras: Mano vyras tapo naturalizuotas piliečiu 1921 m. Su juom apsivedžiau tais pačiais metais. Vykstant Europon pereitais metais, aš gavau Amerikos pasportą kaipo Amerikos pilietė, nors pati nebuvau naturalizuota Amerikos piliete. Ar aš galiu balsuoti?

C. S., New York City.

Atsakymas: Atsakymas abiem klausimam yra "taip".

Sulig "Cable Act", kuris įėjo galion rugsėjo mėn. 22, 1922 m., Amerikos pilietė, ištekėjus už ateivio, vis pasilieka Amerikos pilietė; pameta tą pilietystę tik tada, jeigu išsižada josios, arba jeigu ji išteka už ateivio, kuris negali dėl nekurių priežasčių tapti piliečiu, kaip kad, pav., chinietis arba japonietis; arba jeigu ji išgyveno ilgiau dviejų metų savo vyro šalyje arba daugiau penkių metų bile kur kitur užsienyje.

Teisybė, kad "Cable Act" nepavelina Amerikos piliečio ateivei moteriai automatiškai įgyti pilietystę, kaip kad buvo daroma pirm rugsėjo 22 d. 1922 m.

Bet ateivė, kuri įgijo pilietystę per savo vyro tapimą piliečiu prieš rugs. 22 d., 1922 m., tai ji vis pasilieka piliete ir turi teisę balsuot visuose rinkimuose. Bet ši teisė neapima tas ateives, kurios ištekėjo už Amerikos piliečių po rugsėjo 22 d. 1922 m. Kad įgyti teisę balsuoti, tai tokios moterys turi pačios daryt žingsnių delei pilietybės įgijimo.

F.L.I.S.

Gyventojų Skaičius Didžiausiuose Amerikos Miesuose

Amerikos prekybos ministerija paduoda Cenzo Biuro skaitlines, kiek gyventojų turi didžiausi Amerikos miestai šiuo laiku.

New Yorko miestas turi 6,017,500 gyventojų. Chicagoje, antrame didžiausiame mieste Jungt. Valstijose, pereitais aštuoniais metais gyventojų skaičius padidėjo nuo 2,701,700 iki 3,157,400 gyventojų; Philadelphijoj padidėjo nuo 1,824,000 iki 2,064,200; Detroite nuo 1,242,000 iki 2,378,000 (?), Clevelande, Ohio, nuo 796,800 iki 1,010,000.

St. Louis, Mo. valst.	848,000
Baltimore, Maryland	830,000
Boston, Mass.,	799,200
Pittsburgh, Pa.	673,800
San Francisco, Cal.	585,300
Los Angeles, Cal.	576,673
Buffalo, N. Y.	555,800
Washington, D. C.	552,000
Milwaukee, Wis.	544,200
Newark, N. J.	473,600
Minneapolis, Minn.	455,900
New Orleans, La.	429,400
Cincinnati, Ohio	413,700
Kansas City, Kansas	391,000
Indianapolis, Ind.	382,100
Louisville, Ky.	329-400
Rochester, N. Y.	328,000
Jersey City, N. J.	324,700
Toledo, Ohio	313,200

F. L. I. S.

MONTREAL, CANADA

Drg. Mizaros Prakalbos

Spalių 27 ir 28 dd., Labor Temple svetainėj, įvyko garsaus kalbėtojo-veikėjo drg. Mizaros prakalbos, taigi ir mes, montrealiečiai lietuviai, turėjome progą išgirsti ir susipažinti su žymiu kovotoju ir gynėju darbininkų klasės reikalų. Prakalbas surengė A. L. D. L. D. 137 kuopa.

Kalbėtojas plačiai nušvietė Argentinos bei kitų Pietų Amerikos respublikų, Jungtinių Valstijų ir Lietuvos darbininkų gyvenimą, suteikdamas daug žinių bei patarimų ir tuo labai užinteresavo publiką. Perstačius Lietuvos darbininkų ir vargingųjų valstiečių gyvenimą vaizdą, po kruvinojo fašizmo letena, man vėl sukilo begaliniai jausmai ir keršto ugnis suliepsnojo, tik ką atvykus iš jos ir patyrus baisias kankynes darbo liaudies, kurias kalbėtojas teisingai perstatė.

Po prakalbų surinkta aukų išlaidų padengimui $15.43 ir Lietuvos politiniams kaliniams $25, ko visai nesitikėta surinkti, bet publika pritarė ir aukojo. Po to buvo užrašinėjama "Laisvės" prenumeratoriai ir nauji nariai į kuopą.

Duodamas gerų patarimų ir nurodymų Montrealio kuopai, drg. Mizara tuo paakstino mūsų veikimą apimti plačiausias lietuvių darbo mases, sujungti jas į vieną geležinį proletariato kumštį ir juo smarkiau uždoti Lietuvos fašizmui.

BOSTONO IR APIELINKĖS SKYRIUS

MONTELLO, MASS.

Kalbėjo R. Mizara

Spalių 26 d. buvo A.L.D.L.D. 6 kuopos surengtos prakalbos drg. R. Mizarai. Publikos buvo vidutiniai. Lėšų padengimui aukų surinkta $18.-76. G. Šimaitis gavo porą "Laisvei" skaitytojų. Vienas kitas draugas pasižadėjo prisirašyti prie 6-tos kuopos sekančiame susirinkime.

Kadangi dabar artinasi prezidentiniai rinkimai, ir jais veik visi susidomėję, todel kalbėtojas pirmoj dalyj savo prakalbos apie tai ir kalbėjo. Išparodė, ką atstovauja republikonų Hooveris ir demokratų Smithas ir kad tarpe jų nėra jokio pamatinio skirtumo, abudu yra stambiojo kapitalo atstovai.

Pagaliau, patarė darbininkams balsuoti už komunistų kandidatus, nes kiekvienas balsas, paduotas už komunistus, tai reikš protestą prieš kapitalistus ir jų pakalikus.

Antru atveju kalbėjo apie Pietų Amerikos darbininkų padėtį, ypatingai apie tuos lietuvius, kurie iš Lietuvos pabėgo. Parodė, kaip jų yra sunkus, vargingas gyvenimas. Tik Argentinoj jų padėtis esanti šiek-tiek geresnė, o Brazilijoj —baisi.

Buvo Klaida

Nelabai senai šioj vietoj buvo parašyta, kad kalbėjo draugė Karbsienė Moterų Birutės Draugijos parengime. Turėjo būti pasakyta: "Kalbėjo K. Petrikienė iš Brooklyn, N. Y."

Šita nemaloni klaida įvyko taip: Aš tame parengime negalėjau būti, nes man tą dieną prisiėjo būti Norwoode. Antrą dieną vienas draugas man nusakė, kas tenai buvo, taip ir parašiau.

Pasirodo, kad ir iš savo žmonių ne viską galima imti už gryną faktą. Ir kodel taip jam tasai atsitiko, tai dar iki šiol neišsiaiškinta.

A. Paprūsietis.

KNYGŲ PRODUKCIJA LIETUVOJ

Rugsėjo mėn. Lietuvoj išleistos 52 naujos knygos, vadinas, tiek pat, kiek rugpjūtį. Iš jų 21 vadovėlis ir 4 kalendoriai. Daugiausia knygų išleista iš kalbos dalykų—12, literatūros ir socialinių mokslų po 8, tikybos ir pritaikomųjų mokslų po 6, bendrojo turinio, istorijos ir geografijos, gamtos ir matematikos po 3, filosofijos—2 ir meno ir sporto —1.

Malonus svetys drg. Mizara išvyko iš Montrealio 30 d. spalių, seredos vakare. Taigi neužmirštamos draugiškos vakarienės pašnekėsio valandos ir persiskyrimas stoty tarnaus darbininkiškam susivienijimui.

R. G-ys.

DARBININKŲ LITERATUROS DRAUGIJOS ŽINIOS

L. PROSEIKA, Pirmininkas 15 Union Square, New York City
J. ALEKSIS, Sekretorius 157 McKinley Ave., Brooklyn, N. Y.
IG. BACHES, Iždininkas, Box 353, Union Co., Union, N. J.

Drg. A. Bimbos Maršrūtas Chicagoj ir Apielinkėse

Jau praslinko dvi savaitės, kaip spaudoj buvo pranešta apie drg. Bimbos maršrūtą A. L. D. L. D. I Apskrity ir L. D. S. A. VIII Rajonę. Vis delto iki šiol mažai teko girdėti, kas daroma kolonijose, būtent, kaip vietų draugai rengiasi prie prakalbų.

Vietų draugai, kurie rūpinasi rengimų prakalbų, būtinai turėtų pranešt svetainių adresus, kad būtų galima gerai išgarsinti per spaudą. Be to, prakalbas reikėtų rengti su programomis, nes tas daugiau žmonių sutraukia.

Drg. Bimba savo maršrūtą pradės su lapkričio 11 d. ir baigs jį su 24 d. to paties mėnesio. Laikas, kaip matote, trumpas ir draugai turėtų sukrusti. Geriau dirbsime, daugiau pasekmių turėsime.

ALDLD. ir LDSA. kuopos taipgi neturėtų užmiršti platinimą literatūros. Draugės moterys yra išleidusios knygą "Krikščionybė ir Darbininkai," o mūsų broliškas dienraštis "Laisvė" išleido kitą knygą, būtent, "Ką Mes Matėme Sovietų Rusijoj." Tai geros brošiūros ir reikia jas platinti.

Dar keli žodžiai apie vajų. Mūsų organizacijų nariai ir nares nepakankamai sparčiai dirba gavimui naujų narių. Ten, kur draugai ir draugės darbuojasi, pasekmės yra geros. Kodel to negalėtų būti visur? Pavyzdžiui, Brighton Parke į vietinę A. L. D. L. D. 104 kuopą šiais metais gauta 63 nauji nariai. Kuopa tuo būdu dvigubai paaugo. Ir kitose kolonijose galima tokių pasekmių turėti, tik reikia dirbti. Draugai ir draugės, pabandykite! Iš to bus nauda visam mūsų judėjimui.

V. V. Vasys.

A. L. D. L. D. I APSKRIČIO KONFERENCIJA

Spalių 28 d., "Vilnies" svetainėje, įvyko minėto apskričio konferencija. Delegatų pribuvo net iš tolimųjų kolonijų —pav., Rockfordo, Waukegono, So. Bendo, Chicago Heights, Harvev ir kitų. Viso šioj konferencijoj buvo atstovaujamos 15 kuopų. Bet nuo 18 kuopų delegatai nepribuvo. Tai delto, kad tolima kelionė, būtų reikėję nemažai pinigų praleisti. Galimas daiktas, kad iš vienos kitos vietos delegatai nesiųsta ar neatvyko del kokių nors kitų priežasčių. Apie jas reikės patirti.

I Apskritys šiuo tarpu turi 33 kuopas.

Pildomojo komiteto raportas priimta su mažais pataisymais.

Nutarta, kad kuopos rūpintųsi traukti į mūsų organizaciją jaunuolius. Taipgi plačiai kalbėta apie palaikymą propagandistų mokyklos, kur vasaros metu mūsų jaunimas galėtų sau reikiamų mokslo žinių gauti, su mūsų judėjimo reikalais arčiau susiristų. Kartu nutarta raginti visus A.L. D.L.D. narius, kad jie kiek galėdami dirbtų A. D. P. rinkimų kampanijos reikalams, prisidėtų su finansine mūsų partijai parama. Nariai taip pat kviečiami agituot piliečius, kad jie balsuotų už mūsų partijos kandidatus Fosterį ir Gitlową.

Nemažai kalbėta apie A.L. D.L.D. kuopų padėtį Iowa ir Nebraska valstijose, ypač So. Omaha. Įrodyta reikalingumas pasiųsti ten kalbėtoją, kad kuopas sustiprinus. Konferencija priėjo prie išvados, kad šis dalykas pavesti Pildomojo Komiteto žiniai—kaip jis matys esant reikalingu, taip ir padarys.

ALDLD. 64 kp., iš Moline, Ill., prisiuntė konferencijai sveikinimą ir penkis dolerius aukų. Sveikinimas priimtas gausiais aplodismentais. Bravo, draugai moliniečiai!

Išrinkta apskričio Pildomasis Komitetas iš devynių asmenų. Į komitetą jeina šie draugai: Valentinavičius, Dr. Gussen, Bendokaitis, V. Katilius, Linkus, Šešelgis, Andrulis, Bacevičius ir Vasys. Komitetas savo pareigas pradės eiti nuo laiko jo išrinkimo—tuoj po konferencijai.

V. V. Vasys.

A. L. D. L. D. I APSKRIČIO KONFERENCIJOS PRIIMTOS REZOLIUCIJOS

Argentinos Darbininkų Rėmimo Klausime

Kadangi į Argentiną iš Lietuvos išeiviai pradėjo smarkiai važiuoti ir ateityje dar važiuos;

Kadangi išeiviai didžiumoj darbininkai, arba ten nuvykę patampa tokiais, kuriems reikalinga darbininkiška spauda ir tvirtos darbininkiškais pamatais organizacijos,—

Todel ALDLD. I Apskritys savo konferencijoj randa reikalingumą prisižadėti remti darbininkų judėjimą ir jų jaunutę spaudą kaip moraliai, taip ir materialiai.

Mes taipgi raginame, kad darbininkai platintų argentiniečių laikraštį "Rytojų."

Stiprinimui Revoliucinio Judėjimo

Kadangi mūsų, A. L. D. L. D., narių tik mažuma yra A. D. (K.) P. nariais, o mūsų organizacija yra pagelbinė darbininkiškame judėjime,—

Todel A. L. D .L. D. I Apskričio priešmetinė konferencija randa reikalingumą paraginti A. L. D. L. D. narius stoti į komunistų eiles ir patapti tos partijos aktyviais nariais. Mes raginam, kad kiekvienas narys jaustųsi sau už pareigą būti komunistų partijos nariu.

A. D. (K.) P. Rinkimų Vajaus Klausimu

A. L. D. L. D. I Apskričio konferencija, apkalbėjus A. D. (K.) P. rinkimų vajų, randa reikalą pažymėti, kad tokis vajus skleidžia nemažai darbininkiškos agitacijos.

Kadangi tokį vajų vesti reikalinga panešti nemažai išlaidų ir darbo pridėti,—

Todel A. L. D. L. D. I Apskričio konferencija mato reikalą paraginti kuopas ir pavienius narius, kad greitu laiku stengtųsi prisidėti su parama ir darbu vedimui tos rinkimų agitacijos.

Rezoliucijų Komisija:
J. J. Jukelis,
E. Macenskienė,
A. Juris.

A .L. D. L. D. VII APSKRIČIO SENAI IR NAUJAI VALDYBAI PRANEŠIMAS

Gerbiami valdybos nariai! Yra būtinas reikalas šaukti valdybos posėdį, idant susitvarkyti ir užmegsti naują veikimą būsimiems metams. Buvo manyta šaukti posėdį lapkričio 4 d., bet susidarius tam tikroms aplinkybėms prisiėjo atidėti posėdį viena savaite vėliaus.

Taigi dabar posėdis yra šaukiamas ant lapkričio 11 d., 10:30 val. ryte, 376 Broadway, So. Boston, Mass.

Abiejų valdybų nariai—senos ir naujos—privalo būtinai atsilankyti į viršminėtą posėdį. Senoji valdyba atsiskaitys iš savo darbuotės iš pereitų metų, o naujoji pasibrėš sau naujus planus tolimesniam veikimui.

Turim iškalno, bebaigiant senus metus, pradėti tiesti naują ir daug tvirtesnį pamatą organizatyvei statybai mūsų garbingos organizacijos.

Su išmintingais sumanymais ir naujais pagerinimais rengkimės į pirmąjį posėdį po atsibuvusiai metinei konferencijai.

Draugiškai,
J. M. Karsonas,
ALDLD. VII Apskr. Prot. Sek.

BINGHAMTON, N. Y.

Fosterio Prakalbos Pavyko

30 d. spalių, Lietuvių Svetainėj, kalbėjo A. D. P. kandidatas į prezidentus Wm. Z. Foster. Jis gana nuosekliai išdėstė vertę didžiųjų partijų —republikonų ir demokratų, ir aiškino Darbininkų Partijos tikslus.

Nežiūrint, kad mūsų miestas skaitomas atsilikęs nuo darbininkų judėjimo, kad čionai darbininkai neorganizuoti, o dar tą patį vakarą buvo ruošta mieste juokų paroda (the night of fun), publikos į šias prakalbas atsilankė gana daug —pilna Lietuvių Svetainė. Susirinko, žinoma, rimtesnieji žmonės, kuriems ištikrųjų rūpi gyvenimas ir kova už būvį. Jie Fosterio prakalbos klausėsi labai rimtai, retkarčiais, reiškiant pritarimo, gausiai paplodami delnais. Partijos reikalams sudėta aukų apie 110 dolerių.

Drauge su Fosteriu buvo atvykęs ir "Daily Workerio" agentas. Jis irgi kalbėjo. Aiškino darbininkiškos spaudos vertę. Jis gavo keletą prenumeratorių "Daily Workeriui."

-:- -:- -:-

"Grigučio" Susimokinimas Eina Sekmingai

Aušros Choras lapkričio 10 d. statys scenoj operetę "Grigutį." Choristai, atitraukdami valandas laiko nuo savo asmeninų reikalų, uoliai mokinasi veikalą. Jie mano, kad būsiantis vaidinimas išeis geriau, negu buvęs pavasarį.

O kaip publika? Ar publika—visi vietiniai lietuviai—įkainuos, įvertins choristų triūsą? Parodys ateitis. O kad choristų triūsas turėtų būti įvertinamas, tai labai aišku. Juk choristai darbuojasi ne savo asmeninei naudai, nei gi garbei. Jie dirba delto, kad myli dailę-meną, delto, kad nori suteikti smagią valandą savo draugams svečiams, kurie lankosi į choristų parengimus; jie dirba, kad palaikius progresyvio judėjimo eiseną ir patį progresą. Jei publika neatjaus, jei savo atsilankymu nesuteiks dvasinės paspirties, choristų energija, aišku, negalės kilti. O jei jų energija nekils, kokie vaidmenys bebus vaidinti ateityje? Be energijos, be džiaugsmingo noro, kiekvienas darbas prastėja. Ar vietinė publika sutiks, kad Aušros Choras, vieton bujoti, vystų—parodys 10 d. lapkričio. Skaitlingas publikos atsilankymas suteiks ne tik naujos energijos choristams, kurie ateity gali dar geresnių veikalų susimokinti, bet publikos atsilankymas bus naudingas ir pačiai publikai, nes ji matys vaidinant gražų veikalą, išmargintą meilės romansais, dainomis, pasilinksminimais... Bus kuo pasigrožėti. Ateikime visi!

J.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "LAISVĘ"

Jau Vėl Galima Gaut Tas Svarbias Knygas:

Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus Kaina $2

Patarimai Moterims Apie Lyties Dalykus Kaina $2

Geriausios lietuviškos knygos apie lytiško gyvenimo slaptybes. Parašytos D-ro W. J. Robinsono.

Knygos yra didelės, su paveikslais ir gražiai apdarytos.

Dabar perkantiems pridedame dovanų keles įdomias knygutes. Reikalavimus adresuokit taip:

J. BARKUS (A)
Box 129, G. P. O.,
New York, N. Y.

Lietuvaitė
FOTOGRAFISTĖ
Fotografuoju, Didinu ir Numaliavoju Visokiom Spalvom Paveikslus
Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 ryto iki 5 po pietų
Margarieta Valinčius
Room 32 Weitzencorn Bld'g.
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

DR. A. L. CEASAR
DAKTARAS IR CHIRURGAS
Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akių, Ausų Nosies ir Gerklės. Naujausi Diagnozo ir Gydymo Būdai.
127 East 84th Street
Tarp Park ir Lexington Avenues
NEW YORK CITY
Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

$1,000 Tik už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebūklingų žolių vertės tūkstančio dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auksinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaut savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi kovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 50c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomarą, širdies ligą, tai atsiųsk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatas." Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą.

Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.

M. ZUKAITIS
25 Gillet Road, Spencerport, N. Y.

VISI BALSUOJA

buržujai—demokratai ir republikonai —už savo partijų kandidatus rinkimuose ant prezidento Suvienytų Valstijų. Susipratę darbininkai, kurie pažįsta savo reikalus gyvenimo, balsuos už savo kandidatus—komunistus, t. y., Darbininkų Partijos į prezidentus Wm. Foster. Vienok visi supratlyvi vyrai, rūkytojai gerų cigarų, tai nėra skirtumo—VISI BALSUOJA pakeliant pirštą, kad yra geriausi JOHN'S—JONO Cigarai, todel kad jie labai malonūs ir rūkant puikiai kvepia, nes net šalia sėdinti draugai džiaugiasi, sakydami: "Drauge, tu rūkai gerą cigarą." "DŽIAN" Cigaras tik 10 centų ir yra geriausias Amerikoje, arba po vardu PETRO Cigaras.

John Naujokas

Todel, draugai darbininkai ir progresyviški biznieriai, ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose — visur reikalaukite Restauracijose, Užeigose, Kliubuose, ant Balių ir Šturuose bei kituose bizniuose lietuvių išdirbystės draugų cigarų viršminėtais vardais, tik pakeliant pirštą, o gausite cigarą, kuris visiems patinka, jog rūkydamas džiaugsies. Mūsų cigarai garantuojami. Cigarus pasiunčiame ant pareikalavimo visur į kitus miestus biznieriams ir privatiškiems žmonėms, daug ar mažai, vis tiek, ir lėšas apmokame. Nors cigarai labai geri, bet pigūs, nes kitų dirbtuvių tokius cigarus, kaip mūs, šturuose pardavinėja po 15c, o JOHN'S Cigarai tik 10 centų! Reikalaujant adresuokit:

Naujokų Cigarų Dirbėjai
267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

Labai Parankus Kišeninis
LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS
ir
ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS
ŽODYNĖLIS
Iš 18,000 žodžių
Tuojaus įsigykite jį ir kasdien turėkite su savim. Bile reikalui esant, jis bus jūsų geriausias pagelbėtojas, prietelius ir draugas.
KAINA $1.25c
"LAISVĖ"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

APDOVANOKITE SAVO DRAUGUS IR GIMINES GYVENANČIUS ARGENTINOJE, BRAZILIJOJE IR KANADOJ

Jiems galite užprenumeruot
DIENRAŠTĮ "LAISVĘ"
Už $6.00 Metams

Ypatingai Kanadoje gyvenantiem "LAISVĖ" labai naudinga, nes ji reguliariai, kasdien pasiekia skaitytojus.

Draugam Kanadiečiam

Norintieji platinti "Laisvę" Kanadoje, tuojau atsiliepkite. Gausite puikų atlyginimą už platinimą.

Visais reikalais rašykite:
"LAISVĖ"
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Tel., Stagg 5048
NOTARY PUBLIC
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
UNDERTAKER
GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo įsitikinimų ir tolumas nedaro del manęs skirtumo. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės-pas mane, o patarnausiu kuogeriausia.
734 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

CASTON ROPSEVICH

Baigęs Philadelphijos muzikos konservatoriją, duoda lekcijas ant smuikos. Norintieji, kad jūsų vaikai būtų gerais smuikininkais, kreipkitės į mane, o gausite tikrai profesionalę pagelbą. Kreipkitės šiuo adresu:
4715 N. 5th Street
PHILADELPHIA, PA.
Seredomis ir ketvergais:
1218 So. 10th St., Camden, N. J.

Pasitarkit su Dr. Zins
Specialistu
Tūkstančiai vyrų ir moterų buvo sekmingai išgydyta
Specialis naujovinis gydymas, duodantis greitų ir tinkamų pasekmių. Visuose Naujuose ir Užsisenėjusiuose Nesveikumuose, Nervų, Kraujo, Odos, Skilvio, Abelno Nusilpnėjimo, Didžiųjų Nervų Apmirimo ir Svaigimo, Plaučių ir šiaip įvairių ligų.
X-SPINDULIAI IR KRAUJO PATYRIMAI
Specialistas su 28 Metų Patyrimu
Mano kainos prieinamos
PASITARIMAI IR EGZAMINAVIMAS DYKAI
DR. ZINS
110 EAST 16th ST., N. Y.
Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos: 9 iš ryto iki 8 vakaro
Nedėliomis: 9 iki 4 po pietų

GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

Po Gaisrui Išpardavimas

FIRE SALE

Parduodama pigiausia kaina viskas, kas tik reikalinga namuose:

LIVING ROOM SUITE -- BED ROOM SUITE -- DINING ROOM SUITE
KITCHEN SUITE -- PEČIAI -- ICE BOX -- KARPETAI IR T. T.

Žinokite, jog ta proga tik trumpam laikui. Neatidėliodami nei dienai ateikite ir pasirinkite, kas jums reikalinga.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 GRAND STREET

Tarpe Bedford ir Driggs Avenues **Brooklyn, N. Y.**

Naujausios mados fornišiai dabar gaunami pigiausia kaina.

Krautuvė atdara nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro.

Telephone, Greenpoint 2372

K. S. Lietuvaitė.

CIVILIAI ŽMONĖS KARE

(Tąsa)

Senutė, eidama perkelt kitur gyvulius, arklį ir karvę, bėdavojo, kad dobilai dar nepjauti, bet nusistebėjo pamačiusi gyvulius nerimaujant. Arklys, galvą iškėlęs, žiūrėjo kur tai toli, tarsi vilką matydamas, o karvė, ausis pastačius, irgi buvo gatava bėgt nuo kokio tai žvėries. Senutei net baisu pasidarė, kuomet ji pamatė vištas prie namų bėgančias ir besislepiančias, kur katra įmanė. "Jackaus šventas, nugi, kas čia dabar tiem gyvuliam darosi?" murmėjo ji viena sau. Tuom tarpu į jos ausis atsimušė koks tai kurtus ūžimas, lyg perkūnija, lyg sukamų girnų bildėsis. Kaimynų vaikai buvo užlipę ant stogo ir, visaip rankomis mosikuodami, vis rodė augštyn. Ranka nuo saulės akis dengdama, pažiūrė jo augštyn ir mūsų senutė. Ji išvydo padange skrendant kokį tai didelį paukštį. J atsiminė savo sūnaus pasakojimą apie lekiančias mašinas ir greitai suprato, kam dalykas; o šiaip Lietuvos žmones ir gyvulius pačiu pirmu kart nustebino šios gadynės kultūros išdavas—lakstytuvas, aeroplanas.

Senutė norėjo eiti pas kaimynus pasikalbėt ape tą įspūdingą reginį, bet tuo tarpu pasigirdo nepaprastas, žemę drebinantis bildėsis iš Vilkaviškio miesto. Netruko nei valanda laiko, kaip jau pasigirdo pats pirmutinis dun-dun, dun-dun, kanuolių baubimas. Miestelėnai iškart tarė: "Jau prasidėjo karas." Bet kaimo gyventojai manė, kad dar tik tie didieji manevrai prasidėjo. Kaimiečiams, moterims ir vaikams, nereikėjo abejot ilgai. Vyrai, parėję nuo telegrafo stulpų dabojimo, pasakė, kad, esą mūsų ten jau nereik, jau pilni plentai ginkluotos kariuomenės. Mum liepė eit namo ir kastis sau privatinius apkasus arba apsaugos duobes.

Dabar jau visiems buvo aišku, kokius manevrus surengė dievo pateptiniai valdonai.

Dabar pradžia pragaro, pradžia kraujo, ašarų, bado, atpigimo žmogaus gyvasties, pradžia mirtinos ir dar labiau, negu mirtinos, baimės ir kentėjimų, kokių nei kunigų pragaras atvaizdint negali. Religiniame pragare drasko, plėšo ir degina dūšias-dvasias, o kapitalistų pragare į šmotus drasko, kulkom varsto ir ugnyje kepina gyvų, turinčių jausmą, protą ir sąžinę žmonių kūnus.

Tarp Virbalio ir Kybartų eina mūšiai; girdėt kanuolių dundėjimas, o valstiečiai kasasi į duobes, rūsius. Bet neilgai kasė. Trečią valandą po pietų šaltyšius pats "atlėkė" raitas ir visiems apsakė, kad ketvirtą valandą visi turi važiuoti, pašaro trims dienoms arkliams pasiėmę, į Vilkaviškį, ant rinkos. Ten juos suriktavo ir tuoj pasiuntė linkui mūšių lauko. O mūšiai jau buvo apsistoję.

Stuikininkai, pradėję važiuot nuskirtu keliu, jau susitiko iš ten vietinius gyventojus, stuikoje važiuojančius ir vežančius sužeistus kareivius. Iš kariškų vežimų sužeistuosus dėjo į stuikininkų vežimus ir liepė vežt ant Vilkaviškio stoties, o patys kareiviai su tais "vajaunais" vežimais tuoj grįžo atgal į karo lauką paimt daugiau sužeistų.

Į senuko S. vežimą įdėjo du kareiviu. Vienam buvo tik kulnis peršauta, o kitas taip sulpėšytas, kad jo likimas tarsi tyčiomis paliko jam sveiką krūtinę, idant jis nemirtų, o tik gyvuliškas kančias kentėtų. Viena ranka ir veidas buvo tik biskį sužeista, bet nuo šlaunų ir kojų granata, plyšdama, mėsas su drabužiais nunešė. Taip papasakojo jo draugas su peršauta kulnim. Tos jo kojos ir pasturgalis buvo suvyniota, drūčiai apsupta šineliu, per kurį sunkėsi kraujas. Jo veidas išbalęs, panašus į negyvėlį. Kartais jis labai dejavo ir kartojo žodžius: "Diadko pomalu, diadko pomalu" (dėde pamaži, dėde pamaži važiuok).

Atvažiavus į Šelmius, pas Vilkaviškio stotį, senuką net šiurpas ėmė krėsti. Visa stotis aplinkui, kur tik privažiuot buvo galima, jau buvo apsota vežimais su sužeistais kareiviais.

"Sinkevičiau, ką tu turi?" pirm jo vežime sėdėdamas, atsisukęs, paklausė senuką pažįstamas valstietis. "Nugi, matai, ką —vienas dar sėdi, o kitas guli kraujuose, kaip... O ką tu turi?" teiravosi senukas. "A, aš turiu keturis gražius motinų sūnelius. Kažin kaip jie čia sužeisti ir kas su jais yra, kad dejavo, dejavo visu keliu, šaukėsi, šaukėsi prie savo motinų, seserų ir prie dievo, o dabar nieko negirdžiu—visi gyli." "Tai tylėk ir tu." Senukas lyg ironiškai pratarė.

Ant bėgių stovėjo tavoriniai vagonai, o ties stočia sušilę darbavosi būrys kareivių, kurie ėmė iš vežimų sužeistuosius ir krovė į vagonus. Čia sukinėjosi ir vienas gydytojas, kuris viso labo paspėjo tik labai silpniem ligoniam įčirkšt po oda kelis ašus raminančių skausmus vaistų.

Šitas prmasis šioj vietoj pasaulinio karo mūšis tęsėsi tik apie tris valandas, bet padarė blėdies tiek, kad ims penkiasdešimts metų ją atitaisyti. Sudegino trioobas, granatos išnešė, sunaikino sodus, vaismedžius, kuriuos neužaugins nei į penkis, nei į dešimt metų. Bėdiniem žemdirbiam triobas pasibudavot taipgi ima laiko. Kitam gal ėmė taip pat 20 ar 30 metų, pakol įsigijo geresnius trobėsius. O čia karo smakas atrėpliojo ir prarijo viską į trejetą valandų.

Taip staiga mūšiams ištikus, gyventojai nespėjo pasiimt ne tik ką maisto, bet nei drabužių. Kiti nespėjo nei namo parbėgt; kaip laukuose dirbo, taip turėjo ir nešdintis kuo toliausiai nuo mūšio lauko, kad išgelbėt savo gyvastį. Gi atgal sugrįžę rado tik krūvas pelenų ir kareivių lavonus. Miestam, kaip ve, Kybartam, Virbaliui, tarp kurių mūšiai buvo, mažai kliuvo, bet valstiečiai nukentėjo; kur sudegė, kur gyvulius sušaudė, sudraskė, o Jonaičių kaimas veik visas sudegė.

Karo ugniai apsistojus, tuoj pas visus kilo klausimas: kas čia dabar ką laimėjo? Pirmas atsakymas buvo: prūsai sumušti. Vokiečiai buvę užpuolę rusus. Pora būrelių kareivių (žmonės sako, keli prūsai) paliepė atsitraukt rusų sienos sargams ir jie, apsiginklavę šautuvais, rankinėm granatom ir dviem kanuolėm, pervažiavo rubežių, įsigrūdo į Lietuvą ir pradėjo bombarduot neva Virbalį. O rusa, ten pat Virbalyj, turėjo nemažai kariuomenės, paėmė visus kareivus ir aštuonias kanuoles iš Vilkaviškio, sugrūdo visus į tą pasienį, ir valiai muštis. Vokiečius jie tuoj atmušė; kiek vokiečių žuvo, tikrai nesužinota, bet rusų, tai aštuoni šimtai žuvo ir kelis kart daugiau buvo sužeistų.

Keikė rusų kareiviai savo generolą ir oficierius už kvailą vadovavimą. Mat, jie perdaug sugrūdo karevių į vieną vietą, pertirštai. Vokiečių granata, krisdama, kur būtų prie geros komandos, galėjusi užmušt vieną ar nei vieno kareivio, tai užmušė kelis desėtkus. Jau net tos apielinkės gyventojų vaikai juokėsi paskui, kad, girdi, "rusai pastatė gyvos medžiagos tvirtovę prieš prūsų granatas."

Tie stuikininkai Šelmiuose ant stoties manė atiduosią sužeistuosius ir važiuosią sau namo. Bet kur tau,—jiems paliepė vėl būt visiems Vilkaviškyj ant aikštės—pleciaus. Kitiem vežimai jau buvo prikrauti įvairiais dalykais, ir jie vežė tą karo mantą, kur reikėjo. O mūsų senukas dar stovėjo eilėje ir laukė, ką ir kur palieps ir jam vežt.

"Tai, dieve, tur būt, jau tokie čėsai atėjo, kad smertis ima, ką reik ir ko nereik.

"Tokia smerčia miręs, vis tiek jis bus ščėslyvas", šnekučiavo dvi davatkos, šaligatviu eidamos.

"O katras iš jų yra tuo ščėslyvuoju?" paklausė senukas.

(Daugiau bus)

KONCERTAS IR BALIUS

RENGIA LYROS CHORAS

11 d. Lapkričio-November, 1928

KLAŠČIAUS SVETAINĖJ

Betts ir Maspeth Avenues Maspeth, N.

Koncerto pradžia 3:30 valandą po pietų

LYROS CHORAS

PROGRAMO IŠPILDYME DALYVAUJA:

1. LYROS ir AIDO CHORAI, vadovaujant V. Žukui. Dainuos bendrai ir pavieniai naujausias dainas.
2. LYROS CHORO dvieilis kvartetas UFA, kuris smarkiai ir energingai rengiasi prie koncerto.
3. M. ČESNAVIČIUTĖ, kurią, sulig jos maloniai skambančio balso, galima pavadinti lietuvišku vieversėliu, soprano
4. K. MENKELIUNIUTĖ-JANUŠKIENĖ, kuri pastarajaisiais metais veik nuolatos veikia angliškuose teatruose, lietuvių publikai parodyti savo progresą.
5. Rusas Leo Resnick, garsus operos dainininkas, tenoras.
6. Nikolai Doncev, rusas armonistas-komikas su savo žmona, kurie savo dainomis ir muzika gali ir mirštantį praj kinti ir sukelti gerą ūpą.

PO KONCERTUI ŠOKIAI.—RETIKEVIČIAUS ORKESTRA

ĮŽANGA $1.00, 75c. ir 50c. Kviečia LYROS CHOR

NORINT TURĖTI SKANIĄ IR PASEKMINGĄ VAKARIENĘ, VARTOKITE

"VARPO" Keptuvės DUONĄ

Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6533

INSURANCE

Pranešu visiem savo kostumieriam ir pažįstamiem, kad aš atlieku visokį darbą apdraudos nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių, taipgi automobilius insifūrinu ir taip toliau. Atlieku darbą kuopuikiausiai ir teisingiausiai. Meldžiu atsilankyti su viršminėtais reikalais, o tikiuosi, kad būsit užganėdinti.

JOSEPH DABRAVALCKIS

(DOBROW)

580 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone: Stagg 8862

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji riausio pa navimo ir žemą kainą liūdimo va doje, šauk pas:

JONĄ PETRUSKEVIČ

162 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Rezidencija:

313 W. 3rd Street

So. Boston, Mass.

Tel., So. Boston 0304 W.

PUIKIAUSIS IR GERIAUSIS MUZIKALIS LAIKRODIS PASAULYJE

Stebėtinai grajijantis Laikrodtas yra naujausias laikrodžiaradimas. Tas laikrodis parodlandas ir minutas, kaip ir kinas kitas. Padarytas stipriai, žiai apdirbtas ir laikys visam žiui. Jeigu mylite girdėti muziką, nereikia jum mėtyt už visokius muzikališkus mentus, pavyzdžiui: piano, fo, smuiko, korneto ir tt šių. Jums tereik tik pasukt viršuj to laikrodžio ir jis gražias dainas ir melodijas palinksmins jus ir jūsų dr Jis grajina 15 minutų su vie vedimu ir kiekvieną syki grajina skirtingas melodijas rodis aprūpintas mechanizmu muzikos voliukai persimaino Tai didelės vertės laikrodis šalia laikrodžio turi dar ir Tokį laikrodį reikėtų turėti name name. Ir jūs to lai niekur negalite gauti, kaip mus. Tikra kaina to laikro $18.00. Kiekvienas, kuris šį apgarsinimą ir prisiųs mu sakymą, gaus šį laikrodį už Mes neprašome pinigų išanks parašyk savo vardą ir adre kiai ir įdėk $2.00 depozito, užmokėsi, kaip tą laikrodį jums į namus. Kiekvienas, prisiųs $8.45 išanksto už tą dį, tam prisiųsime VISAI T gražią deimantinę spilką ir suotą retežėlį.

PRACTICAL SALES COMPANY

1219 Irving Avenue, Dept. 422 Chica

POLEMIKA IR KRITIKA

Spalių 16 d. "Vienybėj" tilpo S. L. A. 318 kuopos Worcester, Mass., veikimo sutrauka ir "S. L. A. Centro iždininko kandidatūra" ir "Kuopa visapusiškai išnagrinėjus minėtą klausimą rado reikalo tarti savo nuomonę, kad Centro iždininko pareigos gana svarbios, taigi joms eiti reikia pilnai užsitarnavusio mūsų Susivienijime žmogaus" ir, žinoma, "mūsų visų manymu, tai vietai atatinkamiausiu būtų Sargybos Bokšto pirmininkas p. Mikalauskas." Ir rezoliucijoje paduoda reikalavimą, kad atsakomingai iždininko vietai būtų skiriamas žmogus savo darbais parodęs kompetentiškumą tom pareigoms ir, žinoma, tai yra padaręs p. Mikalauskas, nes buvo ir yra pirmininku Sargybos Bokšto. O dabar pasirodė spaudoje, kad yra pirmininku milionininės organizacijos Hooverio rinkimų kampanijos lietuvių skyriaus. Ir kad nebūtų skiriamas "komunistų peršamas Gerdauskas, nes jis atrodo toms pareigoms netinkamu."

Gaila, kad ta kuopa mato reikalą pranešti per spaudą apie mano netinkamumą. Taigi, gerbiamieji, mano netinkamumas yra tame, kad su jokiu "kriuk bizniu" neužsiimu. Kas link buvimo "Pilnai užsitarnavusių mūsų Susivienijime," tai 4 metai atgal mūsų kuopoj įvyko panašus ar veik panašus atsitikimas, kaip Worcesteryj. Per raštininko kaltę kuopoj iš 178 narių, 32 buvo skolingi už tris mėnesius ar mažiau; 105 nariai nuo trijų iki šešių mėnesių; 41 nuo šešių iki devynių mėnesių. Bet didžiuma tų mokesčių buvo raštininko surinkta ir pas mūsų 'veikėjus' pragerta viso apie $500. Ar daug reikia tokiame atsitikime kuopai sugriūti? Matydamas, kad kuopai grėsia pavojus, apsiėmiau užimti raštininko vietą ir net pareiškiau, jei kitokiu būdu nebus galima, tai pats apmokėsiu tas skolas, kad tik visi pasiliktų nariais ir mokėtų mokestis pagal savo užrašų knygutes. Ir man raštininkaujant per suviršius metus, iš 32 pilnų narių perdaviau naujam raštininkui suviršius 250, kurių dauguma mano prirašyti. Ir tas žmogus jau kuopai yra skolingas tik apie 10 dol. Už tai vietiniai sandariečiai, taip kaip ir tamistos, susirūpino mano kandidatūra į iždininkus, kad prieš balsavimus, povadovyste Jono Mikalausko, jo namuose laikė susirinkimą ir nutarė po dirbtuves, po namus ir visur agituoti, kad nebalsuotų už Gerdauską. O aš, turėdamas mintyje organizacijos labą, jokios agitacijos nevariau ir laike susirinkimo matydamas, kad susirinko toki nariai, kurie dar savo gyvenime nėra buvę susirinkimuose, ir toki, kurių praėjusiais metais visai nebuvo mokėta, netikėdamas, kad narius būtų galima taip suagituoti prieš ypatą melagiškais išvadžiojimais, paprašiau mandato kaipo liuosnoris, be jokios minties važiuoti į seimą, tik norėdamas išbandyti narių nusistatymą. Ir pamatęs, kad nariai yra suagituoti prieš mane, atsisakiau būti raštininku ant toliau.

O kas link mano ypatiško netinkamumo užimti svarbų urėdą, turiu pasakyti, kad esu pardavęs daug namų, farmų, lotų, ir visokių šėrų, nes užlaikau "real estate ofisą," ir kas tik yra pirkęs per mane namus ar kokius šėrus ir jeigu neužganėdintas, lai šiandien ateina pas mane į ofisą, apmokėsiu pilną sumą; ir jei tų pačių kompanijų šėrus yra pirkęs per kitą agentą, aš apsiimu atmokėti delto, kad aš žinau, ką parduodu. O tas reiškia kompetentiškumą. Ar jūsų peršamas Mikalauskas tai gali padaryti subankrūtijusių bendrovių? Jei reikėtų atmokėti tik laivų kompanijos šėrus, o pas mane šliupas atsilankė siūlydamas, kad apsiimtau pardavinėti šėrus. Tuomet pasakiau: Jonai, gydytojas gal esi all right, rašytojas neblogas, bet apie laivus mažai žinai, ir aš neapsiimu tamistos šėrus pardavinėti. Taip pasielgiau su Lietuvos Atstatymo Bendrove, kurią mūsų "veikėjai" jau baigė graužti ir su Lietuvos Žemės Banku. Ir už tai esu apšauktas kaipo nevertas pasitikėjimo. Aš atvirai pranešu, kad kas varote "crooked business," saugokitės nuo Gerdausko, nes jis dažinojęs slaptybėj nelaikys; apie tai jau žino keletas vietinių. Bet kas link mano kandidatavimo į S. L. A. iždininką, jeigu Pildomoji Taryba tokių patarėjų klausytų ir pasielgtų ne pagal konstituciją, tai ka reikštų konstitucija? Ir toliau, ką reikštų narystės paliūdijimas, nors ten būtų užrašyta $1,000, galėtų nutarti duoti tik $100. Bet tas nėra galima ir apie tai neturi nariai manyti. Tas reiškia griovimą organizacijos.

J. J. Gerdauskas.

Ar Inkstai Daro Jums Nesmagumą?

"Aš buvau labai silpnas, kol aš nepradėjau vartoti Nuga-Tone," sako Mr. H. Buffner, Dillon, Kansas. "Aš išvartojau keletą butelių Nuga-Tone ir jos padarė iš manęs skirtingą žmogų."

Augščiau minėtas raportas yra paprastas del tų, kurie vartoja Nuga-Tone. Jos yra suteikusios virš milijono vyrų ir moterų geresnės sveikatos, daugiau stiprumo ir energijos. Nuga-Tone pataiso apetitą, prašalina galvos skaudėjimą, svaigulį, prašalina pūslės ir inkstų nesmagumus, sustiprina nervų sistemą, padaugina svarumą menkiems ir silpniems. Pabandykit Nuga-Tone. Jos suteiks jums daugiau stiprumo ir energijos ir suteiks jums jėgos del visų kūno organų. Jūs galit gauti Nuga-Tone pas savo vaistininką ir jeigu pasekmės nebus užganėdinančios, jūsų pinigai bus grąžinami be argumentų.

PENKIŲ AKTŲ OPERETĖ **GRIGUTIS** ("OJ NE CHODY HRYCIU")

Ukrainiškai parašė M. P. STARICKIS — Sulietuvino P. BUKŠNAITIS

Stato Scenoj Aido Choras

Nedėlioje, 11 d. Lapkričio-Nov., 1928

LIETUVIŲ SVETAINĖJ
29 Endicott Street, Worcester, Mass.

Vaizdas žymiųjų ypatų operetėje "Grigutis."

AIDAS kviečia visus Naujosios Anglijos dailės ir meno mylėtojus ir mylėtojas atsilankyti ir pasigėrėti šiuo puikiu veikalu. Suvaidinimui yra sumobilizuota geriausios Aido sceniškos spėkos, kaip tai: V. Tumonis, J. Sabaliauskas, V. Vilčiukas, J. Kizas, J. Sukackas, O. Zinkiūtė, K. Vaitoliūtė, daug mūsų sconai žinanti E. Beliauskaitė, O. Kizienė, M. Deksnienė, M. K. Sukackienė ir visas Aido Choras.

PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell ---------- Oregon 5136
Keystone ---------- Main 9669

AMERICAN AUTO SCHOOL

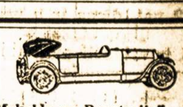

PHONE, REGENT 2177-0474 "Mokykla su Reputacija"
Būkite Savystovūs—Išsimokinkite Automobilių Biznio
Mūsų ekspertai instruktoriai išmokins jus važiuoti ir taisyti visokių išdirbimų karus į trumpą laiką. Užtikrinta vietos pas mus išsimokinusiems. Būkite savystovūs ir pelnykite didelius pinigus. Jei jūs ir turite amatą, visvien verta žinoti ir bus jums ant naudos žinojimas, kaip operuoti automobilių. Turime savininkų, šoferių, mechanikų, taipgi ir moteriškių klases.
PERSITIKRINKITE, AR TIKRAI TURITE TEISINGĄ ADRESĄ
Įėjimas iš 736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Streets
21 Metai, kaip įsteigta New York City

Telephone, Stagg 8326
9745
Marcy Pirtis
MARCY BATHS
Naujoviškiausia Tos Rūšies Įstaiga Brooklyne
MOTERIMS: Panedėliais Dieną ir naktį; Utarninkais iki 12 valandai nakties
VYRAMS: Seredomis; Ketvergais; Pėtnyčiomis; Subatomis; Nedėliomis dieną ir naktį
VAIKAI įleidžiami utarninkais
82-86 MARCY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Bell Phone: Poplar 7645
ADOLFAS F. STANKUS

GRABORIUS ir BALZAMUOTOJAS
1023 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA
Kas yra žmogaus amžinas priešas.—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius
URBAN'S COLD POWDERS
(Miltelius nuo šalčio)
Jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už baksą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!
URBO LAX TABS
(25 centai už skrynutę)
yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą,—vidurių užkietėjimą,—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų.
Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kt. vaistų tegalima gaut pas
F. URBONAS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Greenpoint 1411
ANTRA APTIEKA:
6102 Grand Ave., Kamp. Clermont, Maspeth, L. I., N. Y.
Tel.: Juniper 9796
Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:
FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
ORDER BLANK:
Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu jums VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėsit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti.
Vardas .....
No. ..... St. ir Ave.
Miestas ..... State .....
Miestas ..... State .....

PAIN-EXPELLER
REG. U.S. PAT. OFF.
Naudokite išlaukiniai nuo
Skaudamų Muskulų
Peršalimų
Skausmų Krutinėje
Sustingusio Sprando
Pečių Skaudėjimo
Išsinarinimų ir Išsitempimų
Neuralgijos
Persitikrinkite, kad gaunate tikrąjį INKARO vaisbaženklį ant pakelio pagelbės jums apsisaugoti.
Knygutė, kurioje paduodama pilni nurodymai naudojimui PAIN-EXPELLERIO daugely atsitikimų, pridedama prie kiekvienos bokutės.
Parsiduoda visose vaistinėse po 35c. ir 70c. bonka.
Arba galima užsisakyti stačiai iš
The Laboratories of
Ed. RICHTER & CO.
SEWARD AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.
KILLS PAIN

Automobilių Mokykla

Praktikos pamokos išardyt, sutaisyt ir sudėt visokius motorus, ir apie elektrą, važiavimą ant visokių kainų mašinų ir ant Fordo. Pilnas kursas Šoferio-Mechaniko, kur vedą lietuvių ir anglų kalboj gerai žinomas ir per 16 metų prityręs instruktorius L. TIKNEVIČIUS. Mokykla atdara nuo 9 ryte iki 9 vak. Ned. nuo 11 r. iki 1 v.
NEW YORK AUTO SCHOOL
228—2nd Ave., cor. 14th St., N. Y.

Daugiau Naujų Skaitytojų "Laisvei"

Draugai, duokite daugiau skaitytojų! Waterburis, Worcesteris, Baltimorė, Bostonas, Pittsburghas ir keletas kitų miestų dar veik visai nejudinti. Visuose minėtuose miestuose yra skaitlingos nariai A. L. D. L. D. kuopos. Todel visa Amerika nori žinoti, ką veikia tų miestų Literatūros Draugijos nariai. To negana, kad vienas antras draugas prisiuntė po keletą skaitytojų iš tų milžiniškų lietuvių kolonijų. Pats Brooklynas irgi saldžiai snaudžia.

VAJUS BAIGSIS SU 1 DIENA GRUODŽIO

Katrie turite po du ar tris skaitytojus lengvai galite gauti nors iki penkių. Turintieji po 7 ar 8 dar turite progos gauti dovanas, jei pasidarbuosite.

Puiku matyti, kaip gražiai stovi Wilkes-Barre, Shenandoahris, Montello, Detroitas, Minersvillė, Philadelphija ir mažesni miestukai.

Iš New Jersey valstijos daug gavome pavienių, bet miestai nieko nedaro. Newarke ir Elizabethe tikrai galėtų gauti nors po keletą desėtkų naujų skaitytojų. Kodel jie iki šiol tyli, negalima suprasti.

Jau turime virš aštuonių šimtų naujų skaitytojų. Truks-laikys, reikia gauti tūkstantį.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA.

NAUJAUSIOS MADOS
RUSIŠKA PIRTIS TURKIŠKA
EXTRA! Laike bedarbės pirties kaina nupiginta iki 50 Centų
Nuo 8 v. ryto iki 6 v. vak.; po 6 val.—75c.
M. TEITELBAUM, Manadžeris
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais.
Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu šulinių vandeniu ir mažesnis prūdas su sūrum vandeniu
LAPUOTOS IŠSIPĖRIMUI VANTOS VELTUI
PIRTIS ATDARA DIENA IR NAKTĮ
Panedėliais nuo 12-tos valandos dieną per visą naktį
Utarninkais nuo 12-tos val. dienos iki 12 val. nakties
MOTERŲ DIENOS: Panedėliais ir Utarninkais
Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.
29-31 Morrell Street, tarp Cook ir Debevoise Sts.,
TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Pulaski 1090

VIETOS ŽINIOS

DRAUGO HAYWOODO PELENAI

Iš Maskvos New Yorkan tapo atgabenti William Haywoodo pelenai. Juos atgabeno drg. Karl Reeve ir perdavė Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos centro sker. Jay Lovestonui.

Pelenai padėti Manhattan Labor Lyceum, 66 E. 4th St., New Yorke. Juos galima matyti šiandien, trečiadienį, tarpe 12 val. dieną ir 9 val. vakare. Darbininkai raginami ateiti ir atiduoti paskutinį patarnavimą buvusiam darbininkų vadui.

Haywoodo pelenai bus nugabenti Chicagon ir ten palaidoti sekmadienį, lapkričio 11 d.

PAMOKOS APIE ISTORINĮ MATERIALIZMĄ

New Yorko Darbininkų Mokykloj, 26 Union Sq., mokyklos direktorius drg. Bertram D. Wolfe duoda pamokas temoje "Istorinis Materializmas." Pamokos atsibūna kas ketvirtadienis tarpe 8:30 ir 9:50 val. vakare.

TARPTAUTINĖ DARBININKŲ PAŠELPA

Streikai Amerikoje darosi ilgesni ir aštresni. Kiekvienam streike reikia teikti pašelpą streikieriams. Nors New Bedfordo streikas oficialiai pasibaigė, bet šimtams šeimynų pašelpa tebereikalinga. Jų duondaviai darbo negauna.

Matome, kad reikia organizacijos, kuri tuo darbu rūpintųsi. Tokia organizacija yra Tarptautinė Darbininkų Pašelpa. Jos skyriai gyvuoja visuose didmiesčiuose. New Yorko skyrius šaukia masinį susirinkimą šiandien, lapkričio 7 d., 8 val. vakare, Labor Temple, 14th St. ir 2nd Ave. Susirinkimo tikslas: sustiprinti New Yorko skyrių ir supažindinti darbininkus su Tarptautine Darbininkų Pašelpa.

AUTOMOBILIUS SUŽEIDĖ KLIMIENĘ

Spalių 6 d. per telefoną pranešė, kad automobilius sužeidė draugę Klimienę, kuri gyvena 104-61 Lefferts Ave., Richmond Hill. Jai išnarinta ranka ir smarkiai sužeistas šonas. Draugė Klimienė randasi savo namuose.

REFERATAS IR DISKUSIJOS

Ateinantį ketvirtadienį, 8 d. lapkričio, "Laisvės" svetainėj, drg. Tauras referuos apie tvėrimą naujų unijų ir organizavimą neorganizuotų darbininkų.

Tai yra labai svarbus dienos klausimas. Lewisas sudraskė kadaise buvusią karingą Suvienytų Mainierių Uniją. Eiliniai nariai, persekiojami darbdavių ir krikdomi biurokratinių vadų, sutvėrė naują Nacionalę Mainierių Uniją. Taip pat audimo pramonės darbininkai sutvėrė naują Nacionalę Tekstilės Uniją. Dabar tveriasi nauja unija moteriškų rūbų pramonės darbininkų.

Iš kitos pusės, automobilių, plieno ir ofisų darbininkai visai neorganizuoti. Tai vis ateities darbas, kad suorganizuoti šiuos neorganizuotus darbininkus.

Drg. Tauras tik trumpai referuos nurodytais klausimais, o paskui bus viešos diskusijos.

Taigi, būkite visi "Laisvės" svet. ketvirtadienį kaip 7:30 val. vakare.

Diskusijų Rengimo Komisija,
A. D. P. L. S.

VISŲ ATYDAI

Ateinantį sekmadienį, 11 d. lapkričio, Lyros Choras turės savo metinį koncertą. Šiame koncerte turėtų dalyvaut visa lietuvių progresyviška visuomenė ne tik iš New Yorko ir Brooklyno, bet ir jų apielinkės, nes Lyros Choras visuomet patarnauja mūsų progresyviškai visuomenei, linksmindamas ją savo puikiomis dainomis. Už tai kiekvieno yra pareiga dalyvauti jų metinėj iškilmėj. Savo atsilankymu jūs priduosite chorui daugiau energijos darbuotis ir ant toliaus. Taipgi ir paremsite finansiniai . Tat, ateinantį sekmadienį būkite visi ir visos kaip 3:30 val. po pietų Klaščiaus svetainėj, Maspeth ir Betts Ave., Maspethe.

Maspetho Jonas.

ĮSPŪDŽIAI LAPKRIČIO KETVIRTOS DIENOS

Visomis jėgomis skubinau pietų liuobą atlikt. Puodus, blėtas ir kitus virtuvės įrankius nesudėjau, bet, atsiprašant, verste suverčiau į "pentrę," nes kuris ant vinies bekabinant nusigriovė ant grindų, tas ir liko ten riogsot. Užtatai, dar tik penkios minutės po trijų, o aš jau tėmiju per purvyną ateidama, kaip skubiai ir susišilę darbuojasi žmonių tvarkytojai pas Madison Square Garden duris.

Netruko nė minutė, ir aš pasinėriau įspūdingam ir žavėjančiai maloniame vaizde. Delei svetainės struktūros, aš radausi įdubusioj žmonių jūroj, kurios krantai (galerijos) ir įdubimas mirguliavo, lyg tūkstančiai sparneliais plasnojančių peteliškių. Tai žmonių rankos delnais ploja, pagerbimui Komunistų Partijos kandidatų.

Neminėsiu čia pakilusio ūpo, minios entuziazmo, griausmingų ovacijų gaudimų, neigi kalbėtojų prakalbų kokybę. Malonų įspūdį ir smagų jausmą man davė ne dainos, ne muzika, ne griausmingas žmonių riksmas "ura," bet toji "jūra," didelis žmonių kiekis.

Ištikrųjų, kam jau pavyko dasikast politiniamė susipratime iki to, kad jis ar ji jau mato tas bjaurias niekšystes kapitalistinių valdžių, tuos žmogžudingus ir begalinius kentėjimus visuomenei teikiančius karus, tą nesvietišką išnaudojimą darbininkų, kurie visą amžių dirba kęsdami alkį ir visokius trūkumus, tas valstybių durnavotas pastangas kuostipriausiai apsiginkluot, kad būtų galima į labai trumpą laiką šimtus tūkstančių žmonių iššudyt—tai tą apima didelis slėpiningas džiaugsmas, matant tą milžinišką minią, tampriai surištą vienodu jausmu, vienoda naujosios gadynės dvasia ir vienodu supratimu, kad būtinai reikės sutrėkšt durnavotą galvą kapitalizmo, o jo vietoj įgyvendinti žmonių valdžią, kuri valdys pasaulį ne žvėriškais nagais-durtuvais, bet protu ir žmoniškumu.

Labai, labai daug iškentėjo ir tūkstančiai darbininkų savo galvas padėjo, pakol išvalė nuo kapitalistinio brudo Rusiją.

Ši milžiniška paroda, minėjanti vienuolikos metų sukaktuves Sovietų valdžios, liūdija, jog darbo liaudžiai patinka protu ir žmoniškumu valdytis, jog ta darbo liaudis visose valstybėse paseks Sovietų Rusiją ir apvalys savo šalis nuo galvažudžių ir plėšikų.

Kiek žmonių šitoj svetainėj buvo, neteko sužinot, bet svetainė suima 30,000 žmonių, o tuščių sėdynių "lopai" matėsi tik priešakyje estrados ir šonuose ant paties viršutinio balkono.

K. S. Lietuvaitė.

"LAISVĖS" REPORTERIO KURIJOZAI

Ponia, Šuniukas ir Policistas

Reporteris matė sekamą amerikoniškai demokratišką vaizdą parkutyje ant 23rd St. ir 5th Ave., New Yorke. Man būtinai reikia pereiti skersai 5th Ave. Bet automobilių linija nenutrūksta. Laukiu ir nervuojuosi. O du policistai stovi ir šnekasi. Vienas pridaboja trafiką, o kitas šiaip atėjęs žiopsosi.

Aš ne vienas. Prie manęs stovi moteriškė, jau senyva, ir beibę turi ant rankų. Ji pavargus, vos beibę išlaiko. Ji irgi nerimastauja, kad taip ilgai mūsų nepraleidžia. "Goš," vieną sykį jinai išsitarė.

Netoli mūsų parkutyje vaikštinėja gražiai pasipuošus moteriškė. Tuojaus pažinsi, jog tai turtuolė. Ant rankų nešiojasi baltą šunytį.

Pagaliaus, policistas ranką pakėlė ir automobilių linija nutrūko. Mes persiskubinome skersai gatvę. Bet aš baisiai buvau užpykęs. Perėjęs per gatvę, atsisukau pasižiūrėti į parkutį. Automobiliai vėl pradėjo bėgti.

Matau, kad ponia, su šunyčiu ant rankų, irgi prieina prie gatvės. Bet šunytis spardosi ir spiegia. Ponia pasilenkė ir jį paleido ant žemės, pasilikdama rankoj virvutės galą. Šunytis šlubas, pirmutinė dešinioji koja baltu skuduru gražiai aprišta. Jis nustojo spiegęs, kuomet jį paleido. Prišlubavo prie tvoros, apuostė ir... žiūriu, kad vienas policistas prilekia prie tos ponios. Paima šunyti, pakelia ranką, kad automobiliai sustotų važiavę. Pamato trafiko prižiūrėtojas ir tas staiga pakelia ranką. Trafikas sustoja. Moteriškė ir policistas (pastarasis nešinąs šunytį) pereina skersai gatvę, ties manim. Gražiai, kaip lėlę, šunytį perdavė moteriškei. "I thank you very much, officer," padėkavojo jinai ir nuėjo. Aš irgi nuėjau.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

L. D. S. A. 1 Kuopos Narių Domei Amerikos Lietuvių Darbininkių Susivienijimo 1 kuopos svarbus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 8 d. lapkričio (November), "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St. Pradžia 8 val. vakare. Draugės, ateikite visos į šį susirinkimą, taipgi atsiveskite naujų narių prisirašyti prie Susivienijimo.—Sekr. A. Klučinienė. 266-67

RIDGEWOOD, N. Y.

LDSA. 132 kuopos susirinkimas bus seredoj, 7 lapkričio, Degulio svetainėj, 147 Thames St., 8 val. vakare. Visos narės ateikit, yra svarbių reikalų.—M. Degulienė. 265-66

Tel. Foxcroft 8523
SHELLAN MUSIC ACADEMY
Mokiname Piano, Balso ir Muzikos Teorijos
L. Bernice Šaliniūtė
Vadovė
411 Evergreen Avenue
(Gates Ave. Stotis)
BROOKLYN, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

APLA. 47 kuopos susirinkimas bus nedėlioj, 11 lapkričio, draugijų svetainėj, 24th St. ir Michigan Ave., 10 val. ryte. Visi nariai ateikit aptarti draugijos reikalus. Atsiveskit ir naujų narių.—Sekr. J. Povilaitis. 266-67

HARTFORD, CONN.

LDSA. 18 kuopa rengia paskaitą seredoj, 7 lapkričio, po No. 29 Lawrence St., ant pirmų lubų kambary, vokiečių svetainėj. Pradžia 7:30 val. vakare. Paskaita bus Dr. Kaškiaučiaus apie motiną ir kūdikių sveikatą. Kviečiame visas moteris atsilankyti, dažinosite labai daug svarbių dalykų.—Rengėjos.

NEWARK, N. Y.

LDSA. 10 kuopos susirinkimas įvyks pėtnyčioj, 9 d. lapkričio, 8 val. vakare, pas drg. Žukauskienę, 566 So. Clinton St., East Orange, N. J. Draugės, būtinai atsilankykite, nes turime labai svarbių reikalų aptarti. —Org. O. S.

FOREST CITY, PA.

Svarbias prakalbas rengia A. L. D. L. D. 219 kuopa ketverge, 15 lapkričio (November), Granarių (Zvon) Svetainėj. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga veltui. Kalbės R. Mizara, tik ką sugrįžęs iš Argentinos. Visi vietos ir apielinkės darbininkai, nepraleiskite šios progos, atsilankykite į šias svarbias prakalbas, nes išgirsite daug svarbaus ir naudingo. —Rengėjai. 265-66

DETROIT, MICH.

Puikų ir didelį teatrą "Gadynės Žaizdos," drama keturiuose veiksmuose, rengia Susiv. Liet. Am. 21 kuopa nedėlioj, lapkričio 11 d., Lietuvių Salėje, 25th ir Dix Sts., Detroit, Mich. Pradžia 5:30 val. vakare. Lošimą išpildys Lietuvių Proletarų Meno Sąjungos 4 kuopa. Po lošimui bus šokiai viršutinėj ir žemutinėj svetainėse. Įžanga ant veikalo ir šokių: vyrams 65c, moterims 40c.—Kviečia komitetas. 265-66

GRAND RAPIDS, MICH.

Maskų šokius prie mėnulio šviesos rengia Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija subatoj, 10 lapkričio (November), savo svetainėj, 1057 Hamilton Ave., N. W., Grand Rapids, Mich. Bus duodama dovanos tiems, kurie bus gerai apsimaskavę. Dovanas nuspręs publika rankų plojimu. Visus lietuvius ir lietuvaites kviečiame ateiti, nes smagiai laiką praleisite ir gausite dovanas. Bus gera muzika, griešs lietuviškus ir amerikoniškus kavalkus. Tat visi, kas tik gyvas ateikite. Pradžia 8 val. vakare. Įžanga 35c.—Kviečia komitetas. 265-66

CLEVELAND, OHIO

Vienuolikai metų sukakus, Svarbios Prakalbos ir Gražus Koncertas, rengia Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 22-ra kuopa, pėtnyčioje, 9 d. lapkričio-November, 1928, Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Pradžia lygiai 8-tą val. vakare. Kalbės drg. A. Bimba, iš Brooklyn, N. Y., "Laisvės" redaktorius ir autorius "Istorija Klasių Kovos Amerikoje" ir daugelio kitų knygų. Tai bus prakalbos, kokias labai senai Clevelandas girdėjo. Drg. A. Bimba pirmu atveju kalbės temoj: "Ką davė darbininkams vienuolikos metų gyvavimas Lietuvos respublikos ir Sovietų Respublikos?" O antru atveju plačiai aiškins reikalus Amerikos Darbininkų judėjimo ir Am. lietuvių gyvenimo ir veikimo.

Koncertinė vakaro programa apart prakalbų, bus labai graži dainų programa. Dainuos mūsų Lyros Choras ir sekami solistai: J. Krasnickas, A. Gailiūnas ir A. Valatkiūtė iš Akron, Ohio. —Nepraleiskite neišgirdę šių prakalbų ir gražaus koncerto. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites. Įžanga 15c ypatai.

Komisija.
(264-267)

REIKALAVIMAI

REIKALINGA mergina arba moteris už patarnautoją restorane. Atsišaukit po No. 131 Kent Avenue, Brooklyn, N. Y.

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA kambarys del vieno vyro. Kreipkitės: 396 S. 3rd St., Brooklyn, N. Y. 265-69

PASIRANDAVOJA keturi kambariai su elektra. Randa tik $17.00 į mėnesį.—62 Scholes St., Brooklyn, N. Y. 265-67

PAJIEŠKOJIMAI

GERAS karpenteris-dailydė jieško darbo. Turiu patyrimo prie namų darbo iš lauko ir iš vidaus.—J. Simon, 347 Keap St. (ant antrų lubų), Brooklyn, N. Y. 266-71

PAJIEŠKAU draugo, kuris gerai supranta duonkepystės darbą ir norėtų eiti į partnerius. Aš duonkepyklos darbo nemoku, tik esu savininkas bekernės ir štoro; taipgi ir 18 gyvenamų kambarių. Bekernė 60x125, su 2 pečiais. Jeigu kas norėtų pirkti, sutikčiau ir parduoti. Del platesnių informacijų kreipkitės tuojaus laišku arba ypatiškai šiuo adresu: Jos. Kupranis, 8579 Lumpkin Ave., Detroit, Mich. 256-69

GERA PROGA likti partneriu bučernės ir grosernės biznio, arba kad paimtų visą biznį ant saves per keliatą mėnesių, kol sugrįžšiu iš Lietuvos. Jei kas panorėtų pirkti, tai pigiai parduosiu. Naudokitės proga. Kanton, 3525—3rd Ave., Bronx, N.Y. (261-266)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grosernė ir delikatesen. Gera proga pirkti. Atsišaukit po No. 459 Keap St., Brooklyn, N. Y. (263-268)

SVEIKAS SENSAS

Constance Talmage, žavinti krutamųjų paveikslų žvaigždė, duoda patarimą, sutinkantį su sveiku sensu, kuomet jinai sako:

"UŽSIRŪKYKITE LUCKY, o jūs niekad nepasigesite saldumynų, kurie žmogų riebina."

Vietoj saldžių pyragaičių tarp reguliarių valgių...vietoj imt, baigiant valgį, antrą užsigardžiavimą...gražios moteriškės užlaiko savo jauną laibumą šiomis dienomis, rūkydamos LUCKIES. Šauniausios ir dailiausios moteriškės aktorės naujoviniuose teatruose naudoja tą būdą, kad pasilaikyti laibos...kuomet kitos smaguriauja saldainiais, tai jos užsirūko LUCKY!

LUCKY STRIKE yra malonus suderinimas puikiausių pasaulyje tabakų. Tie tabakai yra apkepinti—tai yra brangiai lėšuojantis procesas, kuris išdirba ir pagerina kvapsnį. Štai kodel LUCKIES yra puikus pavaduotojas tų saldžių smaguriavimų tarp reguliarių valgių.

Jau daug metų tatai nėra joks sekretas tiems vyrams, kurie pasilaiko sveiki ir žvalūs. Jie žino, jog **Luckies** neužkerta jiems kvėpavimo neigi kenkia abelnam jų sveikatos stoviui. Jie žino, jog LUCKY STRIKE yra mylimiausias cigaretas daugelio žymių atletų, kurię turi pasilaikyt tinkamam sveikatos laipsnyj. Jie gerbia nuomones 20,679 daktarų, kurie tikrina, kad LUCKIES mažiau teerzina gerklę, negu kitokie cigaretai.

Prašalink saldumynus, o prašalinsi ir perdidelį savo svorį.

Vietoj jų, užsirūkyk LUCKY. Tai yra išmintinga! Tai yra sveikas sensas! Tai yra tiesa! Išbandyk!

LIETUVIŠKA BARBERNĖ

Pranešu vietos lietuviams, kad aš kerpu plaukus vyrams ir moterims sulyg naujausios mados ir kiekvieno pageidavimo. Darbą atlieku tinkamai ir nebrangiai. Meldžiu atsilankyti. Savininkas J. K., 4 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (260-271)

Pranešimas Publikai
kad
Mollyn's Barber Shop.
ir
BEAUTY PARLOR
persikelia į naują vietą—nuo 463 Lorimer St., skersai gatvę, ant GRAND ST., antros durys nuo Lorimer St., šalia aptiekos.

PERMANENT WAVE
Kur buvo $10.00, dabar bus už $5.00
ANTHONY MOLLYN
578 Grand Street
(Prie Lorimer St.)
BROOKLYN, N. Y.

Tel., Stagg 0452
Muzikos Mokykla
DUODU SMUIKO LEKCIJAS
Kaina prieinama
J. Baltrukevičius
508 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuviškų ir Amerikoniškų Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę, persitikrinsit.—Pabandykit!
Lorimer Restaurant
J. MARČIUKIENĖ
Savininkė
417 Lorimer Street ("Laisvės" Name), Brooklyn, N. Y.

JUNIPER 7646
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Tel., Triangle 1450
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.
Darbą atlieku gerai ir pigiai Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Tel. Lackawanna 2180
Otto Meyer, M. D.
245 West 43rd Street
West of Times Square
NEW YORK CITY
Ofiso Valandos:
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakarais
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. po pietų, ir pagal sutartį

J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS

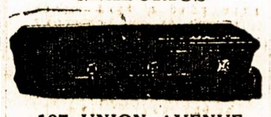

107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, Stagg 0783

Tel., Stagg 9105
Dr. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindulių Diagnoza
(Priešais "Bridge Plaza")
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.
Ketvergais ir subatomis iki 6 valandai. Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties.

Telephone, Stagg 4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Telephone, Greenpoint 2320
J. GARŠVA

Graborius - Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseljoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
264 Front Street
Central Brooklyn, N. Y.

MALONAUS PASIMATYMO UŽEIGA

Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet jau senai matėmės. Būtų linksma pasimatyti.
Kurie dar nepažįstate mūsų, tai del pažinties užeikite, o būsite maloniai priimti.
J. IR O. VAIGINIS
214 Perry Avenue, Maspeth, N. Y.

KUNDROTO TIKRI LIETUVIŠKI VAISTAI!

Kiekvienas iš mūsų gerai žino, kokią didelę vertę Lietuvoje turi visokios mūsų vientaučių vartojamos žolės, šaknys ir kitokie naminiai vaistai. Mūsų žmonės taip pigiais naminiais vaistais gydo beveik kiekvieną ligą. Žinodamas tą ir norėdamas mūsų vientaučiams kuogeriausiai patarnauti, pargabenau iš Lietuvos įvairiausių tikrai lietuviškų žolių, šaknų ir kitokių žinomų gydančių vaistų, tarpe kurių ir žemiau paduotus. Galima gauti už 25c, 50c, 75c, $1.00 ir už daugiau.

Apynių	Grybelių	Lelijų šaknų
Aviečių uogų	Gvazdikėlių	Rūtų
Anyžių sėklukių	Imbiero šaknų	Rožių
Brolelių	Juodšaknių	Remunėlių
Bernardinų	Kadugio uogų	Seneso plokščiukių
Bezdų žiedų	Kaštavolų	Šalmėčių
Badijonų	Kmynų	Šalavijų
Čepronėlių	Liepos žiedų	Seneso lapelių
Čobrių	Lisnikų	Šafronų
Čyščių	Mėtelių	Trijų devynerių
Dobilų	Medetkų	Traukžolių
Daržų našlelių	Mėlynių uogų	Totorkų šaknų
Devinmečių durnropių	Našlelių	Turkiškų pipirų
Dzingelių	Puplaiškių	Pinavijų šaknų
Dagilių	Parušanijos ir	Trūkžolių
Debesilų	daugybę kitokių	Valerijono šaknų
Garstyčių		

Kiekvienas, žinodamas savo prigimtoj kalboj apie kokią lietuvišką gydančią žolę arba vaistą, tegul tuojaus kreipiasi arba parašo į mane, o aš visados kuogreičiausiai išpildysiu jo reikalvimą.

Petras Kundrota
Ph. G. Vaistininkas
229 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
LIETUVIŠKOS TREJOS DEVYNERIOS 75 CENTAI
Phone, Greenpoint 2017, 2360-3514

BALIUS
Rengia Lietuvių Atletų Kliubas
Subatoje
10 Lapkričio-Nov., 1928
KLAŠČIAUS SVETAINĖJ
(Clinton Hall)
RUST STREET
Tarpe Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, N. Y.
Muziką garsaus Club Royal Serenaders
Durys atdaros 7 val. vakare
ĮŽANGA 50c YPATAI